SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Рік 117, ЧИСЛО 49, П'ЯТНИЦЯ, 3 ГРУДНЯ 2010 РОКУ 1893 Vol. 117, No. 49, FRIDAY, DECEMBER 3, 2010 $1.00

Пам'ятаймо про Україну!

Відбулась акція „Свіча моління“ в пам’ять жертв Голодомору

КИЇВ

Прем’єр-міністер України Микола Азаров (зліва), Президент України Віктор Янукович та Митрополит Української Православної Церкви (Московського патріярхату) Володимир (Сабодан) 27 листопада біля скульптури „Гірка пам’ять дитинства“.

Фото: прес-служба Президента України

КИЇВ. – Сотні людей прийшли 27 листопада до Меморіялу жертв Голодомору 1932-1933 років в Україні. Зранку Президент України Віктор Янукович, Прем’єр-міністер Микола Азаров та Митрополит Української Православної Церкви (Московського патріярхату) Володимир (Сабодан) встановили до скульптури „Гірка пам’ять дитинства“ композиції з свічки, калини та колосків жита.

Потім, коли представники влади поїхали, Панахиду за загиблими відслужили глава Української Греко-Католицької Церкви Верховний Архиєпископ Любомир Гузар та Патріярх Української Православної Цекрви Київського патріярхату Філарет. До меморіялу приходили люди з свічками, аби запалити їх у пам’ять замордованих голодом.

Цього року пам’ятні заходи відбувалися з мінімальною участю політиків. Як відомо, В. Янукович заявив, що не вважає Голодомор геноцидом української нації. Натомість у зверненні з приводу цієї дати він назвав його „національним нещастям, яке поглинуло мільйони безневинних, яке не підлягає забуттю“. Серед завдань у цій справі він вважає за необхідне з’ясувати реальне число жертв Голодомору.

Натомість представники національ-демократичного табору знову заявили, що Україна має завершити розслідування і домагатися визнання Голодомору фактом геноциду, аби покарати винних у цій трагедії.

Голова ради „Нашої України“ Валентин Наливайченко раніше заявив: „Після того, як український суд завершив розслідування, врахував усі матеріяли незалежних експертиз, усі свідчення людей, які пережили Голодомор і виніс вирок, Україна не потребує додаткового визнання.

До рішення українського суду було важливо звертатися до інших держав за політичною, гуманітарною підтримкою, цивілізаційним визнанням злочину геноциду в Україні, але після рішення суду і застосування на нашій території універсальної конвенції ООН про злочини геноциду і покарання за них 143 держави є такими, що визнали злочин геноциду у нашій державі, в тому числі і Російська Федерація“, – сказав він.

Вікторія Сюмар
(„Українська правда“)

ВАШІНҐТОН

Посол України в США Олександер Моцик з дружиною Наталею (в центрі) серед учасників жалобної церемонії. *Фото: Яро Бігун*

ВАШІНҐТОН. – 27 листопада в Посольстві України відбулося вшанування пам’яті жертв Голодомору 1932-1933 років, під час якого священики з українських церков у Вашінґтоні відслужили Панахиду.

Посол України Олександер Моцик поінформував про жалобні заходи, які пройшли в Києві за участю Президента України Віктора Януковича. Учасникам заходу було оголошено „Слово глави держави до народу в День пам’яті жертв Голодомору“, а також звернення Міністра закордонних справ України Костянтина Грищенка до закордонного українства з нагоди 77-их роковин цієї трагедії. Посол виголосив промову про злочини сталінського режиму в Україні. Він подякував українській американській спільноті і усім її американським друзям за розуміння жаху трагедії і співчуття до її жертв.

„Нечувану в історії трагедію українського народу, яка забрала життя майже чверти населення, не можна забути, – сказав Посол О. Моцик. – Голодомор не можна вибачити, не можна заперечити“.

Посол також сказав, що Україна докладе усіх зусиль, щоб правда про цей злочин була з’ясована до найменших подробиць, щоб була по-християнськи вшанована пам’ять кожної жертви. Посол сказав, що вірить, що у найближчому часі в столиці США буде встановлено пам’ятник жервам Голодомору, який стане також ще одним символом незнищимости українського народу.

На церемонії промовляли керівник Української Національної Інформаційної Служби Українського Конґресового Комітету Америки Михайло Савків, президент Української Американської Координаційної Ради Ігор Ґавдяк, президент Вашінґтонської групи Андрій Бігун.

Яро Бігун

Продовження вісток про акцію „Свіча моління“ – на 3 стор.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

В. Янукович наклав вето на Податковий кодекс

КИЇВ. — Президент України Віктор Янукович 30 листопада на нараді з економічним бльоком уряду і Адміністрацією Президента на летовищі Бориспіль перед відлетом до Астани, Казахстан, на зустріч Організації безпеки і співробітництва в Европі, заявив, що застосував вето до Податкового кодексу, прийнятого раніше Верховною Радою України. „Сьогодні я наклав вето Податковий кодекс, – сказав Президент. – Кодекс потрібно доопрацювати за деякими розділами, і за якими саме, я хотів би сьогодні почути від вас“. В. Янукович доручив присутнім до 2 грудня попрацювати над розділами Податкового кодексу, які потрібно змінити. На його думку, потрібно доопрацювати ті розділи Податкового кодексу, які стосуються захисту прав товаровиробників та підприємництва. У нараді взяли участь прем'єр-міністер України Микола Азаров, перший віце-прем'єр Андрій Клюєв, віце-прем'єр Борис Колесніков, міністер юстиції Олександер Лавринович, голова адміністрації Президента Сергій Льовочкін, його заступники Ірина Акімова та Олена Лукаш. 27 листопада Президент В. Янукович і прем'єр Микола Азаров відвідали наметове містечко на Майдані і поспілкувалися з підприємцями. Після розмови Президент не виключив, що накладе вето на Податковий кодекс, і заявив про можливість зміни кадрів у зв'язку з масовими протестами. *(„Кореспондент“)*

Росія шантажувала інші країни, щоб не визнавали Голодомор

МОСКВА. — Президент Росії Дмитро Медведєв шантажував інші країни, зокрема Азербайджан, щоб не визнавали Голодомору, повідомляє „WikiLeaks“ з посиланням на принца Великобританії Ендрю. Під час зустрічі з Послом США в Киргизстані Тетяною Ґфелер принц Ендрю зазначив, що часто відвідував Центральну Азію і Кавказ і звернув увагу на посилення впливу Росії в даних реґіонах після війни в Південній Осетії. Ендрю також розповів про зустріч з Президентом Азербайджану Ільхамом Алієвим. Як повідомляє „WikiLeaks“, І. Алієв отримав листа від Д. Медведєва, в якому йдеться про те, що „якщо Азербайджан в ООН визнає Голодомор в Україні геноцидом українського народу, то може забути про Нагірний Карабах“. Принц Ендрю додав, зазначає „WikiLeaks“, що провідники інших сусідніх країн також отримали подібні листи від Кремля. Ендрю запитав Посла США в Киргизстані, чи отримував Курманбек Бакієв щось подібне також, однак та відповіла, що нічого про це не знає. Нагадаємо, 28 листопада інтернет-ресурс „WikiLeaks“, що спеціялізується на просочуванні інформації, передав засобам масової інформації секретні службові документи американських дипломатів. Особливу увагу було приділено збірці неоднозначних висловлювань на адресу світових провідників. Зокрема президент Росії Дмитро Медведєв і прем'єр-міністер Росії Володимир Путін порівнювалися з героями коміксів і фільмів Робіном і Бетменом. Крім того, в документах, надісланих американськими дипломатами у Вашінґтон, Президент Росії Д. Медведєв характеризується як політик, що вагається і побоюється. *(„Кореспондент“)*

Верховний суд Росії заборонив культурну автономію українців

МОСКВА. — Верховний суд Росії 24 листопада прийняв рішення ліквідувати Федеральну національно-культурну автономію українців Росії. Таким чином було задоволено позов міністерства юстиції Росії, яке домагалося розпуску цієї організації у зв'язку з „виявленням порушень в господарській діяльності“. Працю організації було припинено ще в жовтні 2009 року, однак, її голова Валерій Семененко продовжував виступати у засобах масової інформації, брати участь у громадському житті та організовувати заходи, присвячені пам'яті жертв Голодомору. Через ці дії Міністерство юстиції Росії звернувся до суду з позовом про закриття організації, оскільки у відомстві визнали діяльність В. Семененка порушенням чинного законодавства. Крім того, позов Міністерства юстиції базувався на скарзі активіста фонду „Вітчизна“ Миколи Журавльова, який заявляв, що організація веде політичну діяльність, прославляє бандерівців і ллє „один неґатив“ на Росію. Водночас сам В. Семененко заявляв, що його виступи на радіо та участь в організації різних заходів були його особистою ініціятивою, де він виступав як приватна особа, а не голова автономії українців. Він також висловлював припущення, що Міністерство юстиції домагається закриття його організації з політичних міркувань. Раніше перший заступник голови Об'єднання українців Росії – громадянин України Юрій Кононенко – у 2009 році не був допущений на територію Росії, де проживає його сім'я. Прикордонники заявили, що в'їзд заборонено інструкціями неназваних „компетентних органів“. У травні цього року українська діяспора в Росії заявила про переслідування з боку влади. У липні російські прикордонники не допустили на територію країни координатора програми Харківської правозахисної групи, політв'язня Василя Овсієнка. *(„5-канал“)*

Охоронці М. Азарова зламали телекамеру „5-каналу“

КИЇВ. — Охоронці прем'єр-міністра України Миколи Азарова грубо перешкоджали знімальній групі „5-каналу“ виконувати професійні обов'язки під час відвідування главою уряду і Президентом Віктором Януковичем 27 листопада наметового містечка учасників акції протесту проти набуття чинности Податкового кодексу на Майдані Незалежности у Києві, про це заявив журналіст „5-каналу“ Азад Сафаров. „У суботу під час відвідин Президентом України В. Януковичем та очільником уряду М. Азаровим наметового містечка на Майдані Незалежності, мені, журналістові, та операторові Олені Сорокіній не дали пройти в намет, де з підприємцями спілкувався М. Азаров“, – зазначив А. Сафаров. При цьому журналіст зауважив, що знімальним групам телеканалів „Інтер“, „1+1“ та „ICTV“ охоронці не заборонили вхід до намету. „Коли на місце події приїхала знімальна група „5-каналу“, представники Управління державної охорони стіною стали біля входу в намет, де перебував М. Азаров. Незважаючи на обурення і крики мешканців табору про те, щоб знімальну групу таки пустили всередину, охорона цього не зробила“, – сказав А.Сафаров. Коли прем'єр-міністер виходив з намету, журналіста й оператора почали грубо відштовхувати чимдалі від намету. „Охоронці стиснули оператора з обох боків, закрили рукою та тілом об'єктив, а також почали від'єднувати дріт мікрофону від камери за оператором. Тільки після криків протестувальників на адресу М. Азарова про те, що „5-каналові“ не дають знімати, прем'єр-міністер наказав пропустити камеру. Та охоронці й далі намагались від'єднати дріт мікрофону від камери“, – повідомив А. Сафаров. Він заявив, що охоронці пошкодили об'єктив камери. Журналіст сподівається, що Адміністрація Президента або Управління державної охорони компенсує витрати каналу і вибачиться бодай перед дівчиною-оператором. *(УНІАН)*

Поховали „символ Помаранчевої революції – Бабу Параску

ТЕРНОПІЛЬ. — 28 листопада на кладовищі села Дорогичівка Тернопільської области поховали Параскевію Королюк – символ Помаранчевої революції вона померла на 71-му році життя. „Так раптово померла, ми і не сподівалися. Ніхто подумати не міг, бо хворою не лежала. 26 листопада під вечір їй погано стало. Вийшла надвір, впала і померла на очах у сусідки. Тіло баби Параски на скриття не забирали. У селі не прийнято старих людей везти в лікарню і розтинати“, – розповіла односельчанка Віра Барицька. За її словами, квіти і вінки привезли представники від Нестора Шуфрича, Бльоку Юлії Тимошенко і „Нашої України“. „27 листопада відслужено Панахиду, а в неділю, 28 листопада, був похорон. Людей було більше 300 осіб. З київських політиків, котрих підтримувала баба Параска, ніхто не приїхав. Був тільки депутат з обласної ради від партії „Наша Україна“. Приїхав з двома чиновниками і на Панахиду, і на похорон“, – зазначила В. Барицька. Нагадаємо, за активну участь у Помаранчевій революції П. Королюк нагородили почесним знаком „Гвардія революції“ та орденом Княгині Ольги III ступеня. З березня 2007 року вона була членом партії „Наша Україна-Народна самооборона“. *(„Газета по-українськи“)*

Підписано нову угоду між Україною та Ізраїлем

КИЇВ. — Україна та Ізраїль домовилися про взаємне сприяння й захист інвестицій. Цей документ сприятиме збільшенню товарообігу та посиленню економічної співпраці між країнами. Президент Ізраїлю Шимон Перес перебував 24 листопада в Україні з державною візитою. Віктор Янукович виступив за активізацію міжпарляментського співробітництва між країнами. Він зазначив, що Ізраїль є важливим політичним і торговельно-економічним партнером України на Близькому Сході. Своєю чергою, Ш. Перес сподівається, що Україна сприятиме вреґулюванню ситуації на Близькому Сході, оскільки має добрі стосунки як з Ізраїлем, так і з багатьма арабськими країнами. Крім того, на його думку, положення України сприяє налагодженню взаємин між Росією та країнами Західньої Европи. „Україна – це міст, який об'єднує кілька важливих політично-економічних утворень. Ми задоволені, що Україна має добрі взаємини з Росією та Европою. Завдяки цьому відбувається зближення Росії та Заходу“, – сказав Ш. Перес. *(„5-канал“)*

Україна запропонувала Европі свої послуги у будівництві ПРО

ВАРШАВА, Польща. — Україна готова брати участь у створенні єдиної системи протиракетної оборони (ПРО) в Европі, заявила секретар Ради національної безпеки і оборони України (РНБО) Раїса Богатирьова 23 листопада у Варшаві. Україна запропонувала використання своїх радарів, якщо ця пропозиція зацікавить альянс. Секретар РНБО України проводила переговори з главою Бюро національної безпеки Польщі Станіславом Козеєм. У свою чергу, перший заступник секретаря РНБО України Степан Гавриш зазначив, що готовність України брати участь у створенні єдиної ПРО в Европі наблизить Київ до статусу повноцінного суб'єкта програм з ґарантування безпеки на континенті. „Дискусії навколо членства в НАТО припинені, але розширення співпраці з НАТО і позиція членів альянсу на лісабонській зустрічі свідчать, що Україна розглядається як надзвичайно важливий суб'єкт безпеки. При таких умовах мова йде про завантаження українського військово-промислового комплексу, використання і модернізацію двох центрів контролі запуску ракет в Мукачево і Севастополі та, власне, пошуках нової доктрини спільного формування простору безпеки від Ванкуверу до Владивостоку“, – сказав С. Гавриш. На зустрічі НАТО в Лісабоні альянс і Росія домовилися про співпрацю щодо ПРО в Европі. *(„Газета по-українськи“)*

У Херсоні залляли червоною фарбою пам'ятник В. Леніна

ХЕРСОН. — У Херсоні 28 листопада вночі невідомі кинули кілька пляшок з червоною фарбою у монумент Володимира Леніна, встановлений на центральній площі обласного центру – площі Свободи перед будівлею обласної державної адміністрації. Наразі комунальні служби міста намагаються відмити пам'ятник, але фарба на основі розчинників відтирається погано. Представники правоохоронних органів на місці події покищо не коментують цей випадок. *(УНІАН)*

Відбулась акція „Свіча моління“ в пам’ять жертв Голодомору

ЧЕРКАСИ

27 листопада на Соборній площі в центрі Черкас зібралася молодь з смолоскипами (світлина зліва). На площі з свічок було викладено хрест. Відбулось віче, на якому промовляли представники демократичних партій і посадник міста Сергій Одарич. В міському парку, де встановлено пам’ятник жертвам Голодомору, священики місцевих храмів Української Греко-Католицької Церкви, Римо-Католицької Церкви і Української Православної Церкви Київського патріярхату соборно відслужили Панахиду за загиблими від геноциду (світлина праворуч). *Фото: Олександер Костирко*

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК

Учасники акції „Запали свічку” біля свічок в Івано-Франківську 27 листопада. *Фото УНІАН*

ЛЬВІВ

Хрест з запалених лямпадок було викладено під час акції вшанування пам’яті жертв Голодомору та злочинів комуністичного режиму в Україні біля пам’ятника Іванові Франкові 26 листопада. *Фото: УНІАН*

Слово Президента України до народу в День пам’яті жертв Голодомору

Доземно вклоняюся пам’яті безневинно убієнних Голодомором. Навіть сьогодні трагедію 1932-1933 років важко осмислити. То був справжній Армагедон, коли люди від голоду втрачали людське. Відтак, це національне нещастя, яке поглинуло мільйони безневинних, не підлягає забуттю.

В Україні за часів незалежности немало сподіяно і чиниться задля увічнення пам’яті по убієнних Голодомором. Встановлюються поминальні знаки, пам’ятки і навіть цілі меморіяли.

Найбільше дотикають серце пам’ятки і пам’ятники, зведені за народним звичаєм – на кошти, зібрані громадою. Це давня українська традиція. До слова, перший такий поминальний Хрест, що задовго до урядових рішень, був освячений 12 серпня 1990 року за повним православним ритуалом, в присутності десятків тисяч мирян, гостей з усієї України та з-за кордону, під Лубнами, біля Мгарського монастиря. Там же, за козацьким звичаєм, було насипано курган скорботи і зведено Великий вічовий дзвін над трасою Київ-Харків при багатотисячному велелюдді. Відтоді щороку відбуваються там Панахиди. Одне слово, цей меморіял нині відомий у всьому світі.

Сталося це, повторюю, ще до урядових рішень. Далі держава взяла на себе ту справу. І це – до її чести.

Однак, коли ці печальні учти почали йти конвеєром, коли деякі, з дозволу сказати, „вчені“ на численних імпрезах і „круглих столах“ легко перекидаються мільйонами загиблих з голоду – від 3 млн. – до 5 млн. – до 7 млн., а то й більше – то це вже кощунство. Адже смерть навіть однієї людини – це невідшкодована втрата не тільки для рідних, а й для Космосу. То чи можна скидати на рахівниці мільйони, як щось таке собі, не суттєве. Це – непростимий гріх.

Треба, нарешті, піти за принципом – „на сьогодні доведено на основі документів і спогадів очевидців стільки-то. Пошуки ведуться далі, згідно з якими і буде уточнюватися ця важка цифра“.

У ці скорботні дні не хотілося б вдаватися до критичного аналізу, однак, ми зобов’язані говорити правду і тільки правду, аби скороспілими викладками не здевальвувати сакральність вселюдського горя.

Ще раз усі разом вклонімося Пам’яті безневинно убієнних жертв Голодомору і пообіцяємо, що зробимо все, аби подібне жахіття ніколи не нависло чорним крилом над Україною!

Віктор Янукович

ЛОХВИЦЯ, Полтавська область

З ініціятиви Лохвицької районної організації Всеукраїнського об’єднання „Свобода“ 27 листопада біля пам’ятного знака жертвам Голодомору відбулася громадсько-політична акція з вшанування пам’яті жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні. Було покладено квіти та вінки до пам’ятного знака. Панахиду відслужив благочинний Лохвицького району протоєрей Української Православної Церкви Київського патріярхату о. Георгій Лобачевський. *Фото: Олександер Панченко*

АМЕРИКА І СВІТ

А. Меркель закликає до переосмислення ролі ОБСЕ

БЕРЛІН. — Організація з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЕ) ще далека від того, щоб бути ефективним інструментом вирішення різного роду конфліктів. Про це заявила Канцлер Німеччини Анґела Меркель. Говорити про ОБСЕ як про кооперативний форум безпеки покищо рано, сказала А. Меркель, виступаючи 1 грудня на першій за останні 11 років зустрічі високого рівня, що проходила цими днями в Астані, столиці Казахстану. Канцлер Німеччини зазначила, що належить зробити ще багато для того, щоб ОБСЕ перетворилася на організацію, учасники якої працюють в тісній співпраці, заснований на принципах свободи й демократії. А. Меркель закликала країни-члени ОБСЕ суворо дотримуватися прав людини, демократичних стандартів, а також свободи слова в засобах масової інформації. „Завдання краще дотримуватися наших спільних зобов'язань у сфері захисту прав людини та основних свобод громадян, як і раніше, залишається на порядку денному. Я хотіла б у цьому зв'язку окремо згадати тему вільних мас-медій, які у великій кількості потрібні країнам-членам нашої організації. Дотримання основоположних прав усе ще залишається темою, над якою деяким країнам потрібно ґрунтовно працювати", – підкреслила А. Меркель. Найважливішими завданнями ОБСЕ Канцлер Німеччини назвала розв'язання реґіональних конфліктів, контролю над озброєннями, захист демократії та соціяльної ринкової економіки. При цьому А. Меркель особливо звернула увагу учасників форуму на придністровський та нагорно-карабахський конфлікти. За її словами, на порядок денний організації необхідно внести відновлення переговорів щодо Придністров'я у форматі „5+2" (представники Росії, України, ОБСЕ, спостерігачі від США та Европейського союзу плюс Молдова та Придністров'я). *(„Німецька хвиля")*

Новий міністер оборони Південної Кореї Кім Кван Жин

СЕУЛ, Південна Корея. — Президент Південної Кореї Лі Мен Бак 26 листопада призначив колишнього голову об'єднаного комітету начальників штабів збройних сил міністром оборони країни. Офіційні особи кажуть, що генерал у вівставці Кім Кван Жин замінює міністра, який подав у відставку 25 листопада після критики з приводу повільної реакції на артилерійську атаку з боку Північної Кореї. 26 листопада американський командувач військ ООН генерал Волтер Шарп відвідав острів Йонпхендо, щоб порозмовляти з військовими офіцерами і ознайомитися зі збитками, спричиненими північнокорейською атакою. Він закликав Північну Корею, щоб стрималася від дальших атак і негайно надіслала своїх представників на зустріч з командуванням ООН для обміркування випадку. Тим часом корейське Центральне інформаційне аґентство посилило 26 листопада риторику, кажучи, що спільні південнокорейські-американські навчання – це нерозсудливі пляни, скеровані проти Північної Кореї. У минулому Пхеньян часто користувався такими словами для осуду військових навчань у Південній Кореї. *(„Голос Америки")*

США відкинули пропозицію про переговори щодо КНДР

ВАШІНҐТОН. — 29 листопада Білий Дім відкинув заклик Китаю до відновлення шестисторонніх переговорів на тему ядерної програми Північної Кореї і порадив Пекінові чинити тиск на Пхеньян, щоб той поклав край діям, які дестабілізують ситуацію в реґіоні. Прес-секретар Роберт Ґібс заявив, що північні корейці „повинні продемонструвати серйозність намірів щодо закінчення своєї аґресивної поведінки". Він мав на думці артилерійську атаку минулого тижня на острів Йонпхендо неподалік спірного морського кордону, що відокремлює обидві корейські держави. В результаті атаки загинули два південнокорейські морські піхотинці і двоє цивільних. Представник Білого Дому також сказав, що Північна Корея „повинна дати знати світові", що вона серйозна щодо своєї участи в переговорах і дотримання взятих на себе зобов'язань, які вона підписала, а пізніше „відійшла від них". Північна Корея залишила шестисторонні переговори про свою ядерну програму у 2009 році. В переговорах брали участь обидві корейські держави, США, Китай, Росія і Японія. *(„Голос Америки")*

„WikiLeaks" оприлюднив деякі коментарі про провідників світу

ВАШІНҐТОН. — Матеріяли, поміщені на веб-сайті „WikiLeaks", виявляють думки американських дипломатів про европейських провідників, з якими їм доводиться повсякденно спілкуватись. Особисті коментарі відрізняються від прилюдних висловлювань дипломатів під час офіційних рукопотискань. Згідно з секретними матеріялами, вони називають прем'єр-міністра Росії Володимира Путина „альфа-самцем", канцлера Німеччини Анґелу Меркель – „Teflon" Меркель, а прем'єр-міністра Італії Сільвіо Берлусконі – „feckless, vain", тобто слабким і зарозумілим. Міністер закордонних справ Італії Франко Фратіні назвав виявлення змісту каблограм явищем „11 вересня" у світовій дипломатії. У Німеччині, куди проникло 250 тис. каблограм, оприлюднену секретну інформацію скритиковано як нелеґальну і потенційно загрозливу для безпеки. *(„Голос Америки")*

Таємні депеші відкривають „сталевий погляд" США на Росію

ВАШІНҐТОН. — У Вашінґтоні мають тверезий погляд на сучасне російське керівництво, попри риторику „перезавантаження". Про це зауважують коментатори, які обговорюють зміст таємного дипломатичного листування, яке нещодавно стало набутком громадськости завдяки мережі „WikiLeaks". Тож якою постає Росія в очах американської дипломатії? Попри дипломатичні усмішки президентів Барака Обами і його російського колеґи Дмитра Медведєва, для американських дипломатів немає питання у тому, хто насправді керує Росією. Це, за словами недипломатичного листування, „альфа-самець", прем'єр-міністер Володимир Путін. А Д. Медведєв при ньому „блідий і нерішучий", в кращому разі – лише Робін при Бетмені, невтішне порівняння з героями коміксів і пригодницьких фільмів для підлітків. Сама ж Росія постає з таємного листування американських дипломатів як „фактично мафіозна держава". Аналітики говорять, що, незважаючи на тепліші стосунки між американським та російським керівництвом з приходом уряду Барака Обами, у Вашінґтоні не мають ілюзій з приводу природи російської внутрішньої політики та міжнародних інтересів Кремля. Професор американського військово-морського коледжу Ніколас Гвоздев пояснює: „Листування показує, що в погляді на Росію є „сталевий холодний реалізм". І риторика про керовану демократію і плюралізм не збили з пантелику Вашінґтон. Приватно там визнають, що Росія є така, як вона є: олігархія, якою керує служба безпеки – і це визначає їхню політику щодо Росії". *(Радіо „Свобода")*

Естонія переходить на евро

ТАЛІН, Естонія. — Від 1 грудня Естонія переходить на евро. Національну валюту – крони – громадяни зможуть обміняти до 30 червня у всіх відділенях банків, потім, до кінця року, лише у певних банківських установах. Уже з 1 січня усі вклади у банках та угоди автоматично перерахують на евро. Перші два тижні 2011 року можна буде розраховуватися за послуги та товари як кронами, так і евро. Естонія – перша з країн Балтії, яка приєднується до Еврозони. Решта долучиться лише у 2014 році. *(„5-канал")*

270 творів від П. Пікасо

ПАРИЖ. — Французький пенсіонер, який працював електриком в будинку Пабла Пікаса, заявив, що він є власником більш як 270 робіт відомого художника. За словами 71-річного П'єра ле Генека, всі роботи були йому подаровані особисто майстром в будинку, який він обслуговував протягом останніх трьох років життя П. Пікаса. У вересні пенсіонер звернувся до адміністрації, що керує майном П. Пікаса, з проханням до сина художника Клода Пікаса перевірити твори щодо їх автентичности. Син П. Пікасо не повірив твердженню колишнього електрика про те, що роботи були йому подаровані П. Пікасом, і подав до суду, вимагаючи розглянути законність отримання робіт П. ле Генеком. До немолодого подружжя, яке проживає у французькій Рів'єрі, навідалися поліцейські, які влаштували обшук і вилучили твори мистецтва. Тепер починається тривала судова тяжба, яка повинна дати відповідь на питання, кому належать ці твори П. Пікаса. За повідомленням французької газети „Liberation", тільки дев'ять колажів у стилі кубізму, власником яких є П. ле Генек, коштують щонайменше 40 млн. евро, вартість всієї колекції – близько 60 млн. евро. Предмети мистецтва датуються 1900-1932 роками. Серед них – літографії, колажі в стилі кубізму, акварель так званого „блакитного періоду", ґвашеві роботи, а також портрети першої дружини художника Ольги. П. ле Генек встановлював охоронні системи сиґналізацій в будинках П. Пікаса незадовго до смерти художника 1973 року. *(„Укрінформ")*

Білорусь позбудеться запасів ядерних матеріялів

МІНСК, Білорусь. — Білорусь ухвалила рішення ліквідувати всі свої запаси високозбагаченого урану, й має намір здійснити це до наступної зустрічі з ядерної безпеки в 2012 році. Такої домовлености досягли 1 грудня в Астані Держсекретар США Гілարі Клінтон і міністер закордонних справ Білорусі Сергій Мартинов. США мають намір надати технічну й фінансову допомогу для швидкого здійснення цих заходів. У 1994 році Білорусь відмовилася від ядерної зброї, проте зберегла запаси високозбагаченого урану. *(Радіо „Свобода")*

Фінляндія розпочала депортацію циганів

ГЕЛЬСІНКІ, Фінляндія. — 28 листопада Фінляндія почала депортацію близько 40 циган, які, на думку влади, займаються жебрацтвом. Проти цього виступили правозахисники: вони звинуватили Гельсінкі в „примусі циган до виїзду і проходженню країни курсом Президента Франції Ніколя Саркозі". Управа міста стверджує, що депортація циган відбудеться за обопільною згодою сторін. Цигани отримають квиток на пором до Таліну і 300 евро на бензину. Нагадаємо, 19 жовтня Еврокомісар з питань юстиції і прав европейських громадян Вівіян Редінґ заявила, що виконавча влада Европейського союзу припиняє процедуру дисциплінарного покарання Франції за депортацію румунських і болгарських циган. Скандал вибухнув після того, як з Франції почали висилати циган, які організували в передмісті Парижу та інших міст нелеґальні поселення. За даними французького міністерства іміґрації, лише з 28 липня по 17 серпня в цій країні були депортовані 979 циган. 828 з них виїхали добровільно, отримавши від Парижу по 300 евро на дорослу людину і по 100 – на дитину. *(„Кореспондент")*

Б. Обама пропонує заморозити платні федеральних службовців

ВАШІНҐТОН. — Президент США Барак Обама 29 листопада запропонував заморозити платні федеральних службовців протягом наступних років. Дворічне замороження платень стосуватиметься цивільних службовців уряду, включно з Департаментом оборони. Білий Дім заявив, що замороження платень повинно зберегти 2 млрд. дол. до кінця 2011 фінансового року, 28 млрд. протягом наступних п'яти років і понад 60 млрд. дол. протягом наступних 10 років. 30 листопада відбулася зустріч Б. Обами з керівництвом республіканських законодавців Конґресу. На зустрічі обговорювались питання покращення економіки. *(„Голос Америки")*

НА ТЕМИ ДНЯ

Хто і з якою метою дестабілізує українське Закарпаття

Проблема політичного русинства, тобто русинського сепаратизму, в Закарпатській області України то вщухає, то спалахує знов. Після короткотривалого затишшя про русинів нещодавно поновно заговорили російський дипломат і український комуніст. Про що ж розходиться цим запопадливим „опікунам" невеличкої групки крикунів, які вважають себе четвертим східньослов'янським народом на українському Закарпатті та прагнуть самостійної „Русинії"? Нижче пропонуємо певну відповідь на це драстичне запитання.

Іван Гвать,
Радіо „Свобода"

Українські дослідники (Олекса Мишанич, Юрій Балега, Олександер Гаврош та інші) однозначно довели, що при виникненні русинського сепаратистського руху на Закарпатті 1990 року стояли комуністично-каґебістські структури в Москві. Завдання русинського сепаратизму полягало в тому, щоб встромити ніж у спину Львову та Києву, де на той час масово розгортався рух за державну незалежність України. Так 17 лютого 1990 року в Ужгороді було створено „Товариство підкарпацьких русинов". Через чотири дні його було вже юридично зареєстровано і згодом перейменовано на „Общество".

Російські комуно-шовіністи усвідомлювали що „Союз нерушимий" тримається на терорі, і якщо надати народам, які входили до його складу, хоча б найменшу свободу, імперія одразу розсиплеться. Тому у Москві готували Карабах, Південну Осетію, Абхазію, Крим, а на Закарпатті – „Русинію". Щоб відтак посилати в „гарячі точки" російські танки і, як це було в Грузії 2008 року, „змушувати до миру" в ім'я інтересів Росії.

Це була відчайдушна спроба загальмувати процес розпаду СРСР та хоч трохи зупинити рух України до державної незалежності.

Хрещені батьки „Общества" спершу заявили, що їм ідеться лише про культурно-освітні завдання на реґіональному рівні. Та вже у вересні 1990 року „професійні" русини прийняли декларацію „Про повернення Закарпатській області статусу автономної республіки".

У Москві правильно розрахували на те, що цей проєкт підхоплять ностальгіки „Великої Угорщини" в Будапешті та мрійники про повернення Закарпаття до складу Чехословаччини у Празі. Так і сталося. В обох державах за короткий час розгорнули роботу численні товариства прихильників новоявлених русинів. Газети цих країн друкували зливу статтей на тему, що русини – окремий від українців народ. Особливо старалася російська преса, яка в Карпатах відкрила „четвертий" східньослов'янський народ і бідкалася з приводу наслідків „українізації" русинів.

У той самий час рівнинна Угорщина вийшла з ініціятивою про створення „Карпатського єврореґіону". В цю структуру було включено Закарпатську область, але проіґноровано такі гірські області українських Карпат, як Івано-Франківська, Чернівецька та Львівська. Це була спроба економічно відокремити, а згодом і відірвати Закарпаття від України і розпоряджатися його ресурсами.

Менш обізнаним з темою русинства читачам варто нагадати дещо з історії. У паризькій газеті російських еміґрантів „Последнія новости" 1932 року було опубліковано нарис „Подкарпатская Русь", в якому автор захоплено писав, (перекладаю з російської мови): „Це дивний край. Там і коники такі, як у нас, в Центральній Росії – маленькі, нескладні зовні, але швидкі й бадьорі духом". Виглядає, навіть за зростом коней можна впізнати національну належність їхніх власників – селян на карпатських полонинах. Якщо вже й коники – „русскіє", то люди, мовляв, і поготів!

У подібному дусі писав тоді також радянський письменник Ілля Еренбурґ про українців Східньої Словаччини – в репортажі „Пряшевская Русь" (перекладаю з російської), „котра вперто обстоює свої права на російську мову". Бо, бач, селяни, з якими І. Еренбурґ зустрічався на Пряшівщині, казали йому: „Ми – руські люди". Відомий письменник, без пояснень, бо так зручно, переклав це словом – „русскіє".

Олександер Солженіцин після повернення з еміґрації також писав про українців Закарпаття як про „карпаторосів" і вважав їх народом зі „стойкімі русскімі корнямі".

Такий погляд перейняли собі й видавці енциклопедії „Народи Росії", надрукованої у Москві 1994 року. В ній мовиться, що русини – нащадки старовинного корінного „русского населення Карпатської Русі", котрі зберегли „російську етнічну самосвідомість і російську мову". Геть тобі чистокровні росіяни!

Загально відомо, що в давньоруських літописах населення Київської Русі у Х ст. і пізніше іменувалося русинами. Російським ученим це заважало. Коли у Москві (1950) видали черговий новий переклад „Повісти врем'яних літ" російською мовою, то відомий учений Дмитро Лихачов усі згадки про русинів Київської Русі у „Повісті...", а їх там кільканадцять, послідовно переклав словом „русскіє". Такий переклад став вважатися обов'язковим на всьому просторі СРСР, і цього запопадливо пильнували.

Про інший випадок московського тлумачення історії згадував український учений Ярослав Ісаєвич. 1972 року він підготував наукову розвідку про часи Київської Русі для збірника, виданого під еґідою Академії Наук СРСР. У статті історик дотримувався первісних термінів літописів: „русин", „русини". Укладачі збірника і його рецензенти переочили цей „недолік". Однак, перед випуском збірника у світ до всіх примірників була вкладена карточка – Errata: „Надруковано – „русини". Повинно бути – росіяни"

Тепер у Москві знову перепису-

(Закінчення на стор. 18)

Ще раз про дві важливі книги

Norman M. Naiman. „Stalin's Genocides". Princeton University Press, 2010, 163 стор.
Timothy Snyder. „Bloodlands: Europe Between Hitler and Stalin". Basic Books. 2010, 524 стор.

„Свобода" у ч. 47 вмістила коротку інформацію про ці книги історика Ярослава Грицака. Вказуючи на важливість цих двох нових видань, Я. Грицак зокрема ствердив, що, порівнюючи обидві книжки, „виразно видно, як радикально змінюється співвідношення між тими, хто вважає, що голод [1932-1933 років] в Україні таки був геноцидом, і тими, хто це заперечує: вага і сила арґументів переміщується від других до перших".

Тут нагадаємо, що ті, хто вважає Голодомор геноцидом, базують свої висновки на Конвенції ООН від 9 грудня 1948 року, яка визначає геноцид як будь-яке з таких діянь, що містять намір знищити повністю або частково яку-небудь національну, етнічну, расову чи релігійну групу. Ця Конвенція стала чинною для України 15 лютого 1955 року. У 2006 році Верховна рада України схвалила Закон про Голодомор, який ввійшов у силу 1 грудня того ж року, і в ньому чітко стверджується, що Голодомор 1932-1933 років був актом народовбивства. Закон залишається чинним.

З таким висновком погодилися і вже підтримали його Австралія, Грузія, Естонія, Еквадор, Канада, Колюмбія, Латвія, Литва, Мексика, Параґвай, Перу, Польща, США, Угорщина, а також Ватикан як окрема держава.

Ще десятиліття тому такі не-українські історики з світовим ім'ям, як Роберт Конквест і Джеймс Мейс дійшли такого самого висновку.

У першій обговорюваній тут книжці – „Сталінські геноциди" її автор, видатний професор історії Стенфордського університету в Каліфорнії Норман Наймарк, вказує на те, що процитоване вище визначення геноциду Конвенцією ООН є навмисно обмежене, бо воно не включає нищення соціяльних, економічних і політичних груп.

На недопущенні згаданих категорій наполягали совєтські дипломати, бо тоді можна було б ставити СРСР перед судом за вбивства аристократів (соціяльна група), куркулів (економічна група) чи троцькістів (політична група).

Та навіть з такою обмеженою дефініцією Конвенції ООН – стверджує професор Н. Наймарк – геноцидом було нищення Йосифом Сталіном т. зв. куркулів і українського селянства, арешти, депортування й вбивство в різні часи сталінською таємною поліцією етнічних поляків, німців і корейців, які проживали на території СРСР, та депортація негайно після Другої світової війни таких невеликих націй, як чеченці чи кримські татари.

Друга важлива книга – це праця професора-історика з Єйльського університету Тимоті Снайдера „Криваві землі: Европа між Гітлером і Сталіним". Кривавими землями автор називає простори між Берліном і Москвою у часи між 1933 і 1945 роками, на яких тоді було скоєно жахливі масові вбивства сталінськими і німецькими нацистськими посіпаками. І тут знову велику частину книги займає розгляд причин і наслідків Голодомору та Великого терору в Україні 1930-их років, як також Голокосту, спільної совєтсько-німецької окупації Польщі, винищення голодом совєтських військовополонених німцями, трагічні наслідки дій совєтських партизанів у Білорусі тощо.

За „консервативною" оцінкою, пише Т. Снайдер, 14 млн. осіб цивільного населення було страчено, заморено на смерть голодом або отруєно газами в період, коли А. Гітлер і Й. Сталін були при владі. В інтерв'ю Українській службі Британської телерадіомовної корпорації (Бі-Бі-Сі) проф. Т. Снайдер сказав: „Я вважаю, що [український] Голодомор був політично вмотивованим. Я вважаю, що він був національно вмотивованим, оскільки Сталін висловлював стурбованість українською національною політикою. І це було саме тоді, коли Сталін приймав рішення, які призвели до смерти приблизно три мільйони людей".

Останнім часом щораз більше не-українських учених, які вивчають історію центрально-східньої Европи, приходять до такого самого висновку: Голодомор 1932-1933 років в Україні був геноцидом.

А що думає про Голодомор теперішній Президент України Віктор Янукович?

Як відомо, вже у день його інавґурації 25 лютого з президентського сайту зник розділ про Голодомор.

Через два місяці, виступаючи 27 квітня перед депутатами Парляментської Асамблеї Ради Европи у Страсбурзі, Франція, Президент В. Янукович заявив, що Голодомор не був геноцидом.

Така його заява є порушенням чинного Закону України про Голодомор 1932-1933 років в Україні.

В. Янукович став порушником Закону України і, згідно з цією ж Конституцією, він повинен стати перед судом. Так водиться у справжніх демократичних державах. Чи є Україна тепер такою? Давні римляни відповіли б на це риторичне запитання так: „Sapienti sat" (розумному вистачить сказаного).

Роман Ференцевич,
Александрія, Вірджінія

Україні з Януковичем не по дорозі

„Уже стали очевидними три головні протиріччя між особистими інтересами і політикою Президента України Віктора Януковича – з одного боку, і стратегічними напрямними України і українського народу – з іншого. Уже ясно, що Україні з В. Януковичем не по дорозі", – заявив 22 листопада на бенкеті з нагоди 70-річчя Українського Конґресового Комітету Америки голова Весукраїнської громадської організації „Громадянська позиція" Анатолій Гриценко.

В. Янукович і його команда будують поліцейську державу з опорою на репресивні правоохоронні органи і підконтрольні Президентові суди. В. Янукович своїми рішеннями і діями позбавляє Україну самостійної політики, перетворює у васала іншої держави; впроваджує в Україні авторитарно-репресивний політичний режим, до того ж – з присутністю в ньому кримінальних елементів; знищує засади конкуренції в економіці України, прискорено монополізує стратегічно важливі сектори економіки, віддає їх під повну контролю наближених до влади олігархів. Тим самим знищується можливість створення середньої кляси, економічних підвалин демократії і взагалі демократії як такої.

Курс В. Януковича – безкарність правоохоронців, корумпованість чиновництва, шахрайство у владі, свавілля митників і податківців, зневага до будь-якої опозиції і взагалі до іншої думки, обмеження свободи слова, покірний Конституційний суд, безконтрольний перерозподіл бюджету без згоди парляменту. Кадрова політика В. Януковича базується на слухняності і лояльності, повному підкоренні, готовності виконати будь-який наказ, захисті чиновників, які при цьому порушують Закон.

В. Янукович віддає суверенітет України з перших днів: в питаннях Чорноморської фльоти, енерґетики, космосу, авіобудування, суднобудування, ядерного палива, інформаційного простору, державної мови, освіти. Прокуратура демонстративно „не помічає" журналістських розслідувань з підтвердженими документально фактами корупції і зловживань на мільярди долярів серед високих чиновників.

Дев'ять місяців знадобилося В. Януковичеві, щоб відпрацювати арсенал можливих дій, перевірити спроможність преси, опозиції і суспільства в цілому захищати інтереси країни, чинити опір незаконним діям влади. Експеримент для нього видався вдалим. Арсенал відпрацьований і готовий для подальшого використання, практично без обмежень. Преса вимушено перейшла під контролю влади або в режим самоцензури. Суспільство – роз'єднане, розчароване, зневірене, з спотвореними цінностями, втратило орієнтири і в більшості своїй перейшло до пасивного самовиживання.

Постає відповідальне питання: чи зможе Україна вийти з небезпечного стану, щоб довести, що вона спроможна змінити свою державу заради европейської перспективи? Треба об'єднуватися, підтримувати хоча б пасивно (словом, коштом, голосом на виборах) тих, хто боротиметься активно. Тепер в Україні близько 200 різних партій, десятки тисяч громадських рухів і організацій. Треба в критичний момент відкинути все другорядне, спільно визначити головну мету, скласти плян дій і так само спільно досягнути результату.

Треба боротися за іншу владу – моральну, відповідальну і професійну, утворити одну потужну опозиційну партію, яка стане центром тяжіння нових людей – небайдужих, розумних і порядних. Таке об'єднання спроможне відмити від бруду затоптані і використані після Майдану „не за призначенням" стяги демократії, надихнути мільйони людей вірою у самих себе і свою силу.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор – Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор – Володимир Гончарик (973) 292-9800 дод. 3041
e-mail: admin@svoboda-news.com
Керівник відділу оголошень – Марійка Осціславська (973) 292-9800 дод. 3040
Fax: (973) 644-9510
e-mail: adukr@optonline.net
Передплата – Марійка Пенджола 973) 292-9800 дод. 3042
e-mail: subscription@svoboda-news.com

ГРУДЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ

„Я картоплі наварю…"

Одні довідники повідомляють, що саме в листопаді 1586 року англієць Томас Геріот привіз з Америки до Европи картоплю. Інші пишуть, що до Еспанія та Італії картоплю завезли ще у 1540 році, а італійці через подібність її до трюфелів назвали новий овоч „тартуфолі". Від цього італійського слова походить українська назва картоплі.

Отже, картопля прийшла в Европу двома шляхами – через південні країни і через Англію. В середині XVII ст. її вже вирощували в Польщі і Західній Україні. Англійська назва „потейто" була присвоєна помилково, але прижилася в англійській мові. Привезені бульби були подібні на бульби батата і тому названі цим іменем.

Картоплю не відразу подали до столу. Довший час в Европі її вирощували як квітку і вважали отруйною. У Франції лише в 1771 році Паризька медична академія визнала, що бульби придатні для споживання. Вперше найбільш широко картопля стала використовуватися в Ірляндії, де вона замінила хліб.

І саме в Ірляндії хвороба картоплі у 1845 році спричинила останній голод у Західній Европі. Значна частина населення померла від голоду, а 2.5 млн. ірляндців виїхали до США.

В XIX ст. площі під картоплею в Европі швидко збільшувалися. Тепер світове виробництво картоплі становить близько 300 млн. тонн на рік. На городах України під картоплю відводять до 70 відс. площ. З картоплі готують понад 500 страв, а також використовують у переробній промисловості.

Завдяки підвищеному вмістові калію картопля сприяє виведенню з организму людини води та хлористого натрію, тим самим покращує обмін речовин. Свіжий картопляний сік використовують як лікувальний засіб при виразці шлунка, гастритах, запорах і гіпертонії. Кашкою із бульб картоплі лікують екзему, опіки та інші захворювання шкіри. Нарізані шматочки свіжої картоплі, прикладені до скронь, знімають головний біль. Запечену, несолону картоплю вживають при ниркових і серцевосудинних захворюваннях.

У народі побутує такий переказ: „Їхали мандрівники дорогою і стали на ніч, нарвали сухого бур'яну, розклали вогонь. На тому бур'яні коріння мало грудки. Кинули мандрівник і грудки у вогонь. Вранці грудки виявилися печеними. Почали їсти – сподобалось. Роздали людям ці грудки, щоб посадили. Так з'явилася картопля".

У багатьох піснях співають про картоплю. Ось рядки однієї з пісень:

Я картоплі наварю,
натушу, насмажу,
Напечу і напряжу,
ще й лемішку зважу
Картоплянички спечу
на смачній олії
І з картоплею зварю
варенички білі.

Л. Хм.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Перша парафія УГКЦ діє в Шевченковому краї

Адміністратор церкви Покрови Пресвятої Богородиці в Черкасах о. Юліян Шеремета з парафіянами. Фото: Олександер Костирко

Церква Покрови Пресвятої Богородиці в Черкасах – перший Український греко-католицький храм у Шевченковому краї. Літопис свідчить, що у 1772 році тільки в Черкасах було три греко-католицьких храми. Але переслідування Церкви на теренах центральної України понад 200 років спершу російським царатом, а потім радянською владою призвело до повного її знищення.

Перша Божа служба у молодій парафії відбулася 14 жовтня 2009 року. Прийшло тоді три особи. Не було приміщення, ікон, церковного облаштування. Тепер громада орендує приміщення для Богослужінь, має все найбільш необхідне для їх проведення та пастральної діяльности. На жаль, церква міститься у приміщенні, яке в інший час служить танцювальною клясою. Це не найкраще місце для Богослуження та й є багато проблем з щоразовим розкладанням та збиранням церковного інвентаря. Але через брак фондів вірні не можуть винайняти інше приміщення, щоб у ньому зробити каплицю, в якій би постійно правилось.

Парафія розпочала клопотання про виділення земельної ділянки для будівництва храму. Відбулися зустрічі з міським головою Черкас, є земельна ділянка на березі Дніпра та з погодження усіх органів розпочато збір документів та їх підготування на сесію міської ради.

Одним з пріоритетних завдань парафії є навернення людей до Христа та допомога їм.

Уже відбулися вечори пам’яті Патріярха Йосипа Сліпого, Митрополита Андрея Шептицького, при військовій частині – Різдвяний вертеп. Ми постійно проповідуємо воякам Слово Боже, два роки підряд у вересні їздили з ними на Всеукраїнську військову прощу до Зарваниці.

Ми брали участь у фестивалі допомоги сімям, що усиновили дітей. Парафія спонзорувала подарунок одній сім’ї. Щомісяця парафія випускає буклет „Скрижалі“, в якому розглядаються різні духовні теми.

У наступному році плянуємо провести Фестиваль коляди, парафіяльну прощу до Зарваниці, семінар і вечір для сімейних пар, свято о. Миколая для багатодітних сімей, що взяли опіку над сиротами. Будемо показувати фільм „Ісус“, відвідувати дітей у сиротинці.

Наші контакти: в скайпі – julianner1, електронна адреса: julianner1980@gmail.com. Поштова адреса: вул. Маршала Красовського, 6, кв. 33, Черкаси, 18015 Ukraine. Тел.: (380-67) 403-7296.

о. Юліян Шеремета,
Черкаси

Священик о. Юліян Шеремета народився 15 жовтня 1980 року у Львові, закінчив Духовну семінарію, англомовну школу при Українському Католицькому Університеті, курси військових капелянів. У 2004 році перебував за пасторальною програмою в США. Висвячений на священика у 2009 році. Тоді ж призначений головою Комісії військового капелянства Київської Архиєпархії УГКЦ. Дружина Марія народилася в Олександрії, Кіровоградська область. Закінчила Львівську Політехніку. Подружжя має сина Андрія.

Українців Кубані у 1919 році не пустили до Києва

У „Свободі“ 29 жовтня була вміщена дуже добра стаття „Пам’ятаймо про Листопадовий чин“, у якій йшлося про національне пробудження Галичини з розпадом Австро-Угорської монархії.

Нарешті галичани після вікової окупації пробудилися і почали думати про свою долю на своїй землі! Я лише хочу звернути увагу на спомин про проголошення в Києві 22 січня 1919 року Акту державної злуки всіх українських земель. То був колосальний учинок, але тоді відбулася злука лише частини українських земель. Кубанці вислали до Києва свою делеґацію, але російське царське військо на Кубані не пустило її в Україну.

У Києві 22 січня 1919 року делеґація не з’явилася. Тому ми не можемо сказати, що всі українські землі були злучені, бо Кубань і Білгород були відірвані від України, а це дві великі частини української землі.

Україна ніколи не підписала жодної угоди з Росією про віддання їй Кубані і Білгородщини. Кубанці не вважають себе росіянами, а лише козаками. Кубань і Білгород були і завжди будуть частиною української землі.

Юрій Кравчук,
Вільмінґтон, Делавер

Перекладайте українські книжки для дітей і внуків

Я маю чимало українських книжок і хотіла б, щоб їх читали ті, хто не володіє українською мовою. А їх багато в Америці. Навіть мої внуки не володіють нею. Сини вміють, а невістки ні, бо вони – чужинки. Я дуже хотіла, щоб вони знали українську літературу, історію землі, з якої вийшли я і мій чоловік, і наші родини. Багато тих книжок мають добрий виховний характер. Я виховувана на них.

Спочатку я перекладала, зберігаючи тільки уклад речень, щоб якнайменше відходити від стилю книжки і автора. Так що перші переклади були не дуже вдалі. Але пізніше я почала думати по-англійськи, тому переклади стали кращими. Тексти я писала таким чином – один рядок українською мовою, а другий – англійською, щоб можна було порівняти зміст і переклад.

Моєї пенсії мені вистачає на життя, а служба соціяльного забезпечення платить за 14-годинну поміч для мене після нещасного випадку, так що я в своїй хаті живу досить добре. Але хочеться хоч трошки щось дати людям. Не тільки їсти, спати, ходити до лікарів.

Я переклала багато з історії Київської Русі, зокрема про Нестора-літописця, заснування Києва, подвиги українського козацтва, а також поневіряння українців в роки примусової колективізації, репресій, воєнного лиха.

Переклала надруковану в „Свободі“ розповідь журналіста Олександра Вівчарика про подорож у заполярну Інту – колишній каторжний край. Зробила переклади книжок з еміґрантського життя.

Хотіла б щось з перекладеного (може, хтось ще поправляв би) дати іншим з числа тих, хто не знає української мови. Це була б радість для мене.

Олександра Самотулка,
Гамілтон, Онтаріо, Канада

„Свята Софія“ допомагає сиротам

Брат Михайло Михайлинин з вихованцем сиротинця Богданком.

Довший час братам Богданчикові та Ігореві здавалося, що їх ніхто не любить, не розуміє і просто не хоче з ними дружити. Як боляче! Хіба таке можливе? Прикро було чути такі слова, а ще прикріше було за людей, які, крім фізичних вад хлопчиків, нічого більше не бачили.

Обидва брати належать до дітей з особливими потребами. Незважаючи на свою неповносправність, вони дуже гарні, вродливі хлопчики. Вони вірили, що є на світі хтось, хто любить їх.

Господь привів братів у наш сиротинець, яким опікуються брати милосердя – монаше згромадження від Української Греко-Католицької Церкви. Найперше, що зробили хлопчики у сиротинці – усміхнулися. Це була щаслива усмішка до нових друзів, яких тепер у них стало так багато.

Я також почуваюся щасливим, що тепер ці бідні й покинуті діти зігріті теплом, ласкою і любов’ю у нашому сиротинці.

Життя дітей у сиротинці було б набагато складнішим, якщо б ми не мали підтримки і допомоги від добрих людей.

Хочемо щиро подякувати за щедрість сердець, допомогу і ласкаву підтримку голові Товариства українців католиків „Свята Софія“ у США , проф. д-рові Леонідові Рудницькому, екзекутивному директорові Ірмі Костик, шановній управі та всім членам Товариства, яке з любов’ю опікується нашими діточками-сиротами у Бережанах, Тернопільської области.

Ми ніколи не забудемо св. п. Оксану Бережницьку, яка була активною діячкою в Товаристві „Свята Софія“ та в Патріярхальному русі. Ця благородна жінка мала любляче серце до обездолених діточок, завжди старалася нам допомогти.

Засновником і першим головою „Святої Софії“ був Патріярх Йосиф Сліпий. Він також з великою батьківською любов’ю дбав про українських сиріток, організовував для них дитячі табори, допомагав матеріяльно. Ми з нашими дітьми часто відвідуємо музей Патріярха у його рідному селі Заздрість.

Нехай Господь щедрими ласками благословить Товариство „Свята Софія“ на успішні, довголітні діла!

Михайло Михайлинин,
брат милосердя
Бережани,
Тернопільська область

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

З’їзд сеньйорів УНСоюзу відбувся на Союзівці

На Союзівці (зліва): Володимира Біланюк, Алла Трофимчук, президент Українського Народного Союзу Стефан Качарай, Дозя Брочинська.

КЕРГОНКСОН, Ню-Йорк. – Учасники Тижня сеньйорів УНСоюзу віком понад 55 років зустрілися на Союзівці в середині червня, щоб насолоджуватися красою і гостинністю Союзівки, відновлювати свої знайомства і нав’язувати нові.

Цього року було 106 учасників з 10 штатів США і однієї провінції Канади – Онтаріо.

В неділю увечорі почалося традиційне спільне співання пісень при вині і сирі. Бабусі і прабабусі хвалилися своїми внуками і правнуками та згадували зі смутком навіки відсутніх знайомих та рідних. Між тими, що відійшли цього року, були колишні президенти Клюбу сеньйорів Євген Волошин і Анна Чопик.

З жалем згадали Ростислава та Ію Василенків, Ярослава Куровицького. Р. Василенко забавляв учасників минулих років піснями, віршами та гумором. І. Василенко була скарбником Клюбу сеньйорів, для якого працювала з відданістю і посвятою. Я. Куровицький був учасником тижня сеньйорів лише один раз, але залишив добрі спогади присутніх.

Клюб має багато членів, без яких не міг би існувати. Серед них Оксана Тритяк – голова клюбу, Ігор Гайда – її заступник, Ольга Тритяк – секретар, Марійка Томорук – скарбник, Діонізія Брочинська, яка провадила конференцією протягом тижня, і Тамара Гурин, яка дбала про фізичне здоров‘я учасників, провадила денну легку ґімнастику.

У комісіях працювали Олександер Серафин, Наталка Дума і Надя Шаран (номінаційна), Ярослава Рубель, Ірена Куровицька і Оксана Лопатинська (верифікаційна), Володимира Біланюк, Ґльорія Горбата і Євген Кулик (резолюційна), Методій Борецький, Христина Турченюк та Анна Гаврилюк (контрольна).

Учасники зустрічі (зліва): Богданна Слиз, Володимир Кузик, Володимира Біланюк, Майкл Ґеорґ, Уляна Кебало-Ґеорґ, Віктор і Лариса Шевченки, Христина Дзюба, Євген Кулик.

Протягом тижня були різні заняття, метою яких було придбати фонди для клюбу. Юрій і Марійка Солтиси займалися традиційним бінґо. Вони з допомогою Джейн Гумстед вміло і з гумором провели авкціон, який приніс до каси понад 600 дол.

Більшість вечорів починалися вином, сиром, картами і співом. Одного вечора Олександер Редько забавляв гостей анекдотами і віршами. Протягом тижня Богдан Полянський виставляв фотографії Миколи Гайдука з церков Лемківщини, а також рисунки краєвидів Тирса Венгриновича.

Зліва: Лідія Закревська, Анна Слободян, Тамара Моске, Ірена Герлінська, Тамара Гурин, Марія Підлуська.

Тиждень сеньйорів був виповнений цікавими і гумористичними доповідями. Господар Союзівки Нестор Паславський інформував про різні програми на оселі, запрошував присутніх на виступ гурту „Гайдамаки“ на наступному фестивалі, радо відповідав на запитання про Союзівку, табори та різні заняття на терені оселі.

Першою доповідачкою була Барбара Вудроф, місцевий квітникар і дизайнер. Вона демонструвала букети квітів для різних нагод. І. Гайда говорив про приготування і споживання страв, що найбільше цікавило сеньйорів.

Лідія Прокоп-Артимишин поділилася з присутніми спогадами своєї мами, Люби Комар-Прокоп, які описані у спогадах „Scratches On a Prison Wall”. Вона читала уривки з цієї книжки, які говорили про переживання її мами у тюрмі, тортури і втечу на волю.

Дерматолог Адріяна Рос інформувала про шкірні недуги, спричинені віком. Медичний директор УНСоюзу Богдар Ворох, кардіолог і спеціяліст з внутрішніх недуг, говорив і демонстрував найновіші способи відновлення ритму серця.

Останнім доповідачем тижня був проф. Олександер Мотиль, який розповів про постать гетьмана Івана Мазепи в західньо-европейській літературі та її вплив на американських авторів і театр.

Бенкет відбувся у четвер. Вбраня з українськими вишивками учасники мали нагоду показати протягом вечора, парадуючи перед присутніми у залі. Обов‘язковим було спільне фотографування.

На бенкеті виступав з привітом президент УНСоюзу Стефан Качарай. Гостей забавляв баритон відомий оперовий співак Олег Чмир піснями і анекдотами. Також деклямував поему „Бездомна” О. Редько. Вечір закінчився розгрою вази, яку подарував Іван Скрипух в пам’ять його дружини Лідії. Учасники танцювали до музику Степана Беня.

Було вибрано управу клюбу на наступний рік в складі: Оксана Тритяк -голова, І. Гайда – заступник, Ольга Тритяк – секретар, М. Томорук – скарбник.

Союзівка і нова управа запрошують всіх віком понад 55 років на наступну зустріч на Союзівці, яка відбудеться 12-17 червня 2011 року.

Олександер Серафин,
Оксана Тритяк

Група учасників гри в бінґо.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Патріярх Філарет відвідав Чикаґо

ЧИКАҐО. – 11-15 листопада в Чикаґо перебував Патріярх Київський і всієї Руси-України Філарет. Основною метою його приїзду була участь у відзначенні 40-річчя Української Православної Церкви св. Андрія Первозваного в Блюмінґделі. Ювілей церкви збігся з 15-літтям інтронізації на престол Київського патріярхату Патріярха Філарета та з 20-літтям інтронізації першого Патріярха Київського патріярхату Мстислава.

Патріярх Філарет знайшов час зустрітися з українською спільнотою Чикаґо, відвідати „Українське село”,Українську Кредитову Спілку „Самопоміч”, Український Національний Музей, де оглянув виставку художника Володимира Монастирецького.

В той час до музею прибув ректор Українського Католицького Університету о. д-р Борис Ґудзяк, який попросив у Патріярха благословення.

Перед собором свв. Володимира й Ольги Патріярх Філарет зупинився перед пам’ятником Патріярхові Йосифові і вклонився йому. Це були жести братолюбія.

У соборі свв. Володимира й Ольги Патріярха зустрічав настоятель о. Олег Кривокульський. Патріярх також відвідав Українську греко-католицьку катедру св. о. Миколая і зустрівся з її настоятелем о. ректором Богданом Налисником. Були відвідини школи українознавства „Рідна Школа” та зустріч з її учнями та учителями.

13 листопада Патріярх побував в церкві св. Юрія Переможця у Вілінґу, в якій освятив іконостас і зустрівся з її настоятелем о. Миколою Федюком. По обіді того ж дня він служив в церкві св. Андрія в Блюмінґделі литію за жертви сталінського терору, які померли від голодової смерти. У цих моліннях брав участь о. д-р Б. Ґудзяк.

Увечорі того ж дня Патріярх був на концерті, де виступила Українська капеля ім. Тараса Шевченка з Дітройту під дириґентурою Богдана Герявенка, а ведучою була Наталія Ярова.

Завершенням був святковий бенкет 14 листопада на честь Патріярха Філарета. Україну представляв на бенкеті Генеральний консул України в Чикаґо Костянтин Кудрик. Були також протоєрей Олег Маланяк, професор Київської Православної богословської академії д-р Дмитро Степовик, д-р Костянтин Липківський – онук Митрополита Василя Липківського, які супроводжували Патріярха в його подорожі.

Художник Володимир Монастирецький та куратор Українського Національного музею Марія Климчак зустрічають Владику Філарета.

Молитву співав хор церкви св. Андрія під дириґентурою д-ра Василя Трухлого. Ведучим на бенкеті був голова парафіяльної ради Іван Яресько.

Представники сестрицтва св. Софії до свого привіту долучили дар на розбудову церковних посілостей у сумі 80 тис. дол., президент Каси „Самопоміч” Богдан Ватраль зложив дар на цілі церкви в сумі 25 тис. дол. і додатково 120 тис. дол. на наступних 10 років. З письмовим привітом за підписом д-ра Юліяна Куляса надійшов дар від Фундації „Спадщина” на суму 5,000 дол.

Вітальне слово на бенкеті мав настоятель церкви св. Андрія Віктор Полярний.

Із завершальним словом виступив Патріярх Філарет. Він вручив Генеральному консулові К. Кудрикові нагороду ім. князя Володимира третього ступеня, підніс Церкву св. Андрія Первозваного до гідности катедрального собору.

15 листопада Патріярх Філарет відвідав церкву св. Покрови в Чикаґо і зустрівся з її вірними.

Лука Костелина

Владику Філарета вітають учні Школи Українознавства в Чикаґо.

В Канаді відбулась інтронізація Митрополита УПЦ Юрія

Митрополит Української Православної Церкви в Канаді Юрій.

ВІНІПЕҐ, Канада. – 20 листопада в Катедрі Пресвятої Трійці була відслужена Вечірня, яка знаменувала початок інтронізації шостого Митрополита Української Православної Церкви (УПЦ) в Канаді Юрія, Архиєпископа Вініпеґу і Середньої Єпархії, Митрополита Канади, Первоєрарха УПЦ в Канаді.

Наприкінці служби Єпископ Андрій, обраний Єпископ Саскатуну і вікарій Середньої Єпархії, освятив літургійне облачення і предмети, які Митрополит буде використовувати на новому становищі.

21 листопада Митрополит Юрій з гостями-єрархами та духовенством відслужив Літургію, наприкінці якої Митрополит Сотіріос, Екзарх Вселенського Патріярха, прочитав Декларацію інтронізації від імені Патріярха Варфоломея I і Синоду.

Святкування продовжилось урочистим бенкетом, під час якого гості висловили свої вітання.

о. Джін Максим'юк

СКУ привітав Митрополита Юрія

21 листопада на урочистій церемонії інтронізації Архиєпископа Юрія на Митрополичий престол Української Православної Церкви в Канаді, Світовий Конґрес Українців (СКУ) представив заступник президента СКУ та президент Конґресу Українців Канади Павло Ґрод.

П. Ґрод привітав Митрополита Юрія з інтронізацією та подякував за його подвижницьку пастирську діяльність у зміцненні української православної громади, в розбудові УПЦ в Канаді та збереженні й примноженні духовних надбань українського народу.

„Світовий Конґрес Українців сподівається на подальше успішне співробітництво, а також бажає невичерпних життєвих сил та наснаги для вірного служіння Українській Православній Церкві", – говориться у вітанні.

Світовий Конґрес Українців

Д-р Міхаель Мозер – про мову у міжвоєнному Підкарпатті

Д-р Міхаель Мозер під час лекції в НТШ-А в Ню-Йорку.

НЮ-ЙОРК. – 14 листопада в Науковому Товаристві ім. Шевченка відбулася лекція д-ра Міхаеля Мозера (Віденський університет) на тему „Історія української мови у міжвоєнному Підкарпатті: „Ґраматика" Івана Панькевича".

Особливо представляти присутнім д-ра М. Мозера не було потреби: відомий австрійський україніст вже не раз виступав з науковими доповідями у Ню-Йорку.Він – автор цінних праць з історії української мови, зокрема виданої у Мюнхені в 2008 році ґрунтовної монографії „Taras Ševčenko und die moderne ukrainische Schriftsprache – Versuch einer Würdigung", а також опублікованих українською мовою досліджень, зібраних у його книжці „Причинки до історії української мови" (Харків, 2008, 2009).

У цій же лекції д-р М. Мозер зупинився на фактах життя Івана Панькевича, його науковому доробку, участі у процесах національного відродження закарпатських українців у міжвоєнній Чехословаччині.

Детально розглядались обставини москвофільського руху, а відтак переходу на українську народну мову друкованих видань в окремих частинах Австро-Угорської монархії: у Східній Галичині, підпорядкованій передусім Відневі (так звана „Цислейтанія"), та в південнокарпатських угорських комітатах з руським (за тодішньою термінологією), переважно греко-католицьким населенням, де урядували владоможці з Будапешту („Транслейтанія").

Для невтралізації польських аспірацій у другій половині XIX ст. Відень хоч і непослідовно, але підтримував розвиток української мови на підвладних йому галицьких територіях – тоді, як унезалежнена після 1867 року угорська влада, навпаки, з польськими колами в Австрії загравала.

Не маючи вже на той час поважного внутрішнього ворога, Будапешт намагався максимально убезпечити свій великодержавний розвиток і, настраханий ще зовнішньою інтервенцією 1849 року, всіляко гальмував навіть найменші прояви національного життя етнічних меншин.

Через це у розвитку української національної свідомости русини Угорщини з об'єктивних причин відставали від своїх галицьких одноплемінників принаймні на 60 років. З огляду на мілітарні чинники, подібно як і в балканських слов'ян, заборолом проти денаціоналізації у південному Підкарпатті певний час була орієнтація на російську мову.

Ситуація істотно змінилася тільки після 1920 року – з прилученням Підкарпатської Русі до складу новопосталої Чехословаччини. У цих умовах освітня і культурна діяльність І. Панькевича заслуговує найвищої оцінки.

Д-р М. Мозер наводив цікаві приклади з тогочасних шкільних циркулярів, порівнював тексти різних редакцій Панькевичевої „Ґраматики руського язика для шкіл середних і горожанських" (видання 1922, 1927, 1936 років).

Ішлося також про наступні видання рідномовних граматик Авґустина Штефана, Івана Васька, Федора Агія (1931, 1936, 1938), шкільних підручників авторства Ярослава Неврлого (1937), згадувалося про намагання призупинити розвиток рідномовної освіти після реставрації угорської влади на Закарпатті (1939-1944).

Пресова група НТШ-А

Понад 900 тис. дол – дар для УКУ від українців Ню-Йорку і Ню-Джерзі

НЮ-ЙОРК. – Вшановуючи Великого Митрополита Андрея Шептицького і Патріярха Йосифа Сліпого, котрі, поряд з багатьма непроминальними досягненнями, були ініціяторами і творцями Українського Католицького Університету, меценати і прихильники УКУ метрополії Ню-Йорку і Ню-Джерзі склали на подальший розвиток УКУ у Львові княжий дар – понад 900 тис. дол.

Заходами Комітету Приятелів УКУ на чолі з Орестом Кизиком й Андрієм Ленциком та при співпраці Української Католицької Освітньої Фундації (УКОФ) у Чикаґо на чолі з Олександром Кузьмою, з нагоди 50-ліття ректора УКУ о. д-ра Бориса Ґудзяка було заплянувано на початку листопада чотири імпрези: перша була присвячена розбудові університетського містечка УКУ у Львові, друга – зустрічі з о. д-ром Б. Ґудзяком у родині Надії і д-ра Зенона Матківських у Ню-Джерзі, третя імпреза – святковий обід з ювіляром у Ню-Йорку, а четверта – зустріч з о. д-ром Б. Ґудзяком і о. д-ром Джосефом Мекшейном в університеті Фордгам вранці у вівторок, 9 листопада.

Презентація проєкту розбудови університетського містечка відбулася 4 листопада в Українському Музеї у Ню-Йорку. Ректор о. д-р Б. Ґудзяк докладно розповів про постання і розвиток УКУ, про різні труднощі, які доводилось долати на шляху становлення навчального і виховного процесу у цій заснованій на західніх взірцях вищій школі богословської думки.

Проєкт побудови містечка презентував архітектор Іван Бережницький, син відомих, вже покійних, членів української громади у Філядельфії, д-ра Стефанії і д-ра Юрія Бережницьких.

Цей проєкт творить замкнений комплекс університетських будинків різного призначення, а в центрі комплексу буде храм Божий. Відеофільм представив момент закладання фундаментів.

6 листопада в гостинному домі З. і Н. Матківських в Шорт-Гілс, Ню-Джерзі, відбулася товариська зустріч прихильників УКУ з о. д-ром Б. Ґудзяком. Спонзорами були, крім подружжя Матківських, Люба й Джон Карузи, підприємство „Micros Retail Systems", а також родини Зені і Любомира Олесницьких та Іванки і Нестора Олесницьких. На зустріч прибуло близько 70 осіб з Ню-Джерзі, Філядельфії, Ню-Йорку і Конектикату.

Ректор УКУ о. д-р Борис Ґудзяк з меценатами УКУ (зліва): Ірина Клюфас, д-р Лідія Клюфас-Ткач, д-р Михайло Клюфас в Українському Народному Домі у Ню-Йорку. *Фото: Дмитро Соколик*

Коротку програму під час зустрічі вів О. Кузьма, діючий президент УКОФ у Чикаґо, завданням якої є збирати фонди для УКУ.

Господар зустрічі д-р З. Матківський від своєї родини і згаданих спонзорів вечора привітав гостей, які прийшли на зустріч з о. д-ром Б. Ґудзяком, щоб підтримати його надзвичайно важливу працю в університеті.

Ректор УКУ розповів про життя університету. Зокрема про те, що в УКУ студіюють і вивчають богослов'я також молоді жінки. Чимало випускників УКУ вже займають відповідальні становища у житті міста і держави, а також у діяспорі. Цікаво було почути від ректора УКУ про його зустріч з головою Служби безпеки України Валерієм Хорошковським, який був здивований тим, що побачив в УКУ, і тим, що університет, який не має фінансової підтримки від Української держави, одержує більше пожертв від чужинців, ніж від українців.

Учасники зустрічі проголосили тост за ювіляра і заспівали йому „Многая літа". Оксана Кровицька, при фортепіяновому супроводі Лариси Крупи-Слободяник, чудово виконала кілька оперних арій.

О. Кузьма проголосив імена учасників вечора –жертводавців УКУ. Загальна сума пожертв склала близько 130 тис. дол. Родина Матківських подарувала університетові картину відомого маляра Івана Марчука.

У неділю, 7 листопада, в Українському Народному Домі зібралась українська громада, понад 150 осіб, на святковий обід, щоб привітати ректора УКУ о. д-ра Б. Ґудзяка з його 50-літнім ювілеєм. Перед тим о. Б. Ґудзяк відслужив Святу Літургію у церкві св. Юра, де його представив і співслужив з ним парох о. Бернард Панчук.

Після вдумливої, глибокої проповіді о. Б. Ґудзяк О. Кизик від імені Комітету приятелів УКУ привітав присутніх, а співведучий А. Ленцик українською мовою привітав ювіляра, його маму Ярославу, Владику Василя Лостена, о. Бернарда, О. Кузьму, преподобних сестер, ченців-єзуїтів, приятелів, друзів і всіх прихильників УКУ.

Владика В. Лостен, перед молитвою, привітав о. Б. Ґудзяка з його особливими богословськими успіхами, як виняткового організатора української науки, зокрема богослов'я.

Під час обіду показано відео про життя університету, благословення Патріярха Любомира, зустрічі з українськими і закордонними церковними і державними діячами. В короткому привітально-подячному слові О. Кузьма вперше представився українській громаді Ню-Йорку як діючий президент УКОФ. Перед ним цю позицію займали проф. Джефрі Вілз, Джон Курі та Даніель Шиманський.

Щире і глибоке слово про о. Бориса виголосив його друг д-р Адріян Сливоцький, успішний американський підприємець. Він підкреслив, що його знайомство з о. Б. Ґудзяком сягає юнацьких років. Закінчуючи своє схвильоване слово, д-р А. Сливоцький від себе і своєї дружини Христини склав пожертву на УКУ – 150 тис. дол. Авдиторія відгукнулась на це постанням з місць і бурею оплесків.

Мати о. Б. Ґудзяка, Ярослава Ґудзяк, зворушливо подала свій родинний спогад про сина.

У своєму завершальному слові о. Б. Ґудзяк подякував усім за теплі слова – Владиці В. Лостенові, о. парохові о. Б. Панчукові, членам Комітету Приятелів УКУ і УКОФ за влаштування ювілейного обіду, всім жертводавцям, усі присутнім.

Ректор УКУ розповів про ситуацію, що склалась в Україні після приходу до влади Партії Реґіонів, про атмосферу залякування і страху, про завдання нинішньої української молоді, яка повинна стати прикладом духовної сили – віри в Бога і віри у свій народ.

Ведучий О. Кизик проголосив імена жертводавців. Крім вже згаданих, по 50 тис. дол. склали подружжя Володимира і Стефан Сливоцькі, Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Ню-Йорку, д-р Михайло Клюфас. Тітка ювіляра Стефанія Шипула - 25 тис. дол., його мати Я. Ґудзяк - 15 тис. дол., й інші.

Серед учасників зустрічі було чимало молодих активістів і професіоналістів, серед них – Анна Шпук, молода працівниця відомої фінансової фірми „Гольдман-Сакс", яка цього самого ранку завершила 26-милевий біг, відомий під назвою „Ню-йоркський маратон", за три з половиною години і ще встигла взяти участь у благодійному обіді. Учасники привітали її довгими оплесками. Перед самим закінченням програми несподівано було проголошено присутнього в залі анонімного жертводавця, який склав на УКУ 350 тис. дол.

Священик Римо-Католицької Церкви Майкел Перрі дякував Всевишньому за його безмежні дари для УКУ й Української Церкви і закінчив зустріч молитвою.

Докладнішу інформацію про УКУ англійською та українською мовами можна знайти на сайті університету: www.ucu.edu.ua. Читачі також можуть звернутися в УКОФ, яка надає найбільшу фінансову підтримку для річного бюджету УКУ. Одна з головних цілей цієї допомоги – надання стипендій для обдарованих студентів.

Поштова адреса УКОФ у США: Ukrainian Catholic Education Foundation, 2247 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622; тел.: (773) 235-8462; e-mail: ucef@ucef.org, веб-сайт: www.ucef.org. Тел. УКОФ у Канаді: (416)-239-2495.

Микола Галів,
Ню-Йорк

Ректор Острозької академії перебуватиме в Канаді і США

Ректор Національного університету „Острозька академія" проф. Ігор Пасічник від 30 листопада до 16 грудня відвідає Канаду та США з метою зустрічей з українськими громадами. І. Пасічник розповість про розвиток академії і пляни на майбутнє.

Нещодавно збудована Наукова бібліотека, яка здобула Державну премію України в галузі архітектури і вважається шедевром сучасного архітектурного мистецтва. Здійснюється новий для України проєкт – побудова гуманітарного факультету університету в центрі Острога, де поєднуватимуться сучасне оформлення з архітектурними традиціями Середньовіччя.

Під час зустрічей буде показаний документальний фільм про історію відродження Острозької академії та її підримку з боку української діяспори.

І. Пасічник матиме подарунки для гостей – інформаційні буклети про Острозьку академію та презентаційний компакт-диск.

Д-р І. Пасічник відвідає Торонто, Чикаґо, Випані (Ню-Джерзі) , Ню-Йорк, Філядельфію, Мінеаполіс, Рочестер (Ню-Йорк), Норт-Порт (Фльорида).

Олексій Костюченко,
провідний фахівець відділу зв'язків з громадськістю Національного університету „Острозька академія"

Відбувся XXIII з'їзд Конґресу Українців Канади

Павло Ґрод складає присягу президента Конґресу Українців Канади (КУК). Праворуч – президент Світового Конґресу Українців Євген Чолій.

ЕДМОНТОН, Канада. – 5-7 листопада відбувся XXIII з'їзд Конґресу Українців Канади (КУК), присвячений 70-літтю заснування КУК. У ньому брали участь понад 300 делеґатів та почесних гостей, серед яких були представники федерального та провінційного урядів Канади, дипломатичні представники Канади і України та відомі громадські діячі.

У з'їзді взяв участь також президент Світового Конґресу Українців (СКУ) Євген Чолій, який 5 листопада, під час офіційного відкриття з'їзду, привітав КУК з 70-літнім ювілеєм та подякував за довголітнє плідне співробітництво з СКУ.

Президент СКУ відзначив авторитет КУК перед урядом Канади та у зв'язку з цим звернув увагу на заяви Прем'єр-міністра Канади Стівена Гарпера під час офіційної подорожі до України в жовтні, що є добрим прикладом державного реаґування на сучасні події в Україні.

6 листопада, на бенкеті, Є. Чолій виголосив промову, в якій підсумував успішну 70-літню діяльність КУК.

Відбулися пленарні сесії та круглі столи, присвячені тематиці збереження в Канаді української національної спадщини, ролі КУК у канадському суспільстві та встановленню пріоритетів діяльности щодо України за нинішньої влади. Також було вручено Шевченківські медалі та нагороди українсько-канадського „Молодого провідника".

7 листопада відбулись вибори Ради директорів та президента КУК, яким було переобрано Павла Ґрода.

Делеґації учасників конґресу від СКУ склала вінок до пам'ятника жертвам Голодомору.

СКУ

Президія з'їзду (зліва): Олександра Хичій, Андрій Гладишевський, Євген Чолій, Павло Ґрод, Данило Корбабич, Оля Ґрод та Сергій Костюк.

Посол Юрій Щербак: „Я залишаюся оптимістом"

6 листопада в Едмонтоні, канадська провінція Альберта, відбувся XIII з'їзд Конґресу Українців Канади. Нижче вміщуємо витяги виступу на ньому відомого українського письменника, державного діяча і дипломата, колишнього Посла України в Канаді Юрія Щербака.

Посол Юрій Щербак

...Дорогі друзі та однодумці! Я представляю тут Народний Комітет захисту України, заснований у травні 2010 року рядом політичних партій та групою таких відомих українських інтелектуалів і націонал-демократів, як Дмитро Павличко, Левко Лук'яненко, Іван Дзюба, Ігор Юхновський, Михайло та Богдан Горині, В'ячеслав Брюховецький, Михайло Ратушний, Мирослав Попович, Михайло Слабошпицький, Борис Тарасюк, генерал Олександер Скипальський, Стефанія Шабатура, Любомир Пиріг та багато інших.

Комітет має власну філософію та програму дій, він бере участь у політичних мітинґах і маніфестаціях, виступає з заявами і зверненнями. Останнім часом Комітет оприлюднив такий вагомий політичний документ, як відкритий лист до Президента Віктора Януковича, копію якого я хочу передати вам. Комітет співпрацює з різними політичними силами – такими, як партія „Батьківщина", Народний Рух України, Всеукраїнське об'єднання „Свобода" та іншими партіями.

Дозвольте мені висловити своє бачення того, як має діяти українська опозиція за сучасних умов.

Як представник української демократичної леґальної опозиції і як член Комітету, я виступаю проти принципу: „Чим гірше для країни, тим краще для опозиції".

Я виступаю проти насильницьких дій, які імітують революційні акції і можуть дестабілізувати ситуацію в Україні та призвести до трагічних наслідків.

Я також виступаю за розвиток добросусідських, рівноправних та взаємовигідних відносин з Росією, водночас категорично заперечуючи право російського керівництва диктувати свої умови незалежній країні і втручатися у внутрішні справи України.

В контексті нової ситуації я вважаю хибними спроби міжнародної ізоляції України.

Саме тому ми вітаємо процес створення між Україною і Канадою, Україною та Европейським союзом зони вільної торгівлі. Саме тому, на мій погляд, зараз треба не згортати, а навпаки – стимулювати розширення контактів між людьми, різними групами молоді і організаціями громадянського суспільства наших країн.

Але не можна заплющувати очі на ситуацію в Україні. Треба протистояти будь-яким спробам режиму знищити демократичні надбання українського народу.

Треба доводити правду про події в Україні до урядів демократичних держав світу, до міжнародних організацій. Адже Україна – не ізольований та поневолений острів Евразії, а невід'ємна частина европейського простору свободи і демократії. Не можна мовчати, бо мовчання породжує відчай і темряву, веде до духовного поневолення.

...Сьогодні перед кожним свідомим українцем стоять запитання: що робити в цю тривожну годину? Як зберегти нашу незалежність? Як діяти за нових несприятливих обставин?

З цими запитаннями я звертаюсь також до вас, наші брати і сестри. Адже ви – плоть від плоти, кров від крови сини і дочки українського народу. Багаторічний досвід діяльности КУК – однієї з найчисельніших та найавторитетніших організацій світового українства – показує, що навіть у найтяжчі часи української історії ви відстоювали честь і гідність українського народу, зберігали національно-політичні цінності тієї землі, звідки прийшли ви, ваші батьки та діди.

Немає сумніву, що і сьогодні, у годину випробувань, ви станете на захист незалежности України. Переконаний, що Конґресові Українців Канади вистачить політичної мудрости і волі адекватно і самостійно відповісти на нові виклики.

Українці за походженням, ви є громадянами однієї з найкращих країн світу – Канади. І це поєднання українського патріотизму і канадського демократичного досвіду робить вас такою впливовою групою як в Канаді, так і в Україні.

...Сьогодні, коли авторитет і вплив Сполучених Штатів впав в Україні до критично низького рівня, Канада залишається найбільш надійним нашим партнером. Підтвердженням цього став візит прем'єр-міністра Канади Стівена Гарпера до Києва та його виступ на захист української демократії. Ми вважаємо, що роля Канади, її вплив в Україні повинні зростати завдяки „soft power of Canada", її демократичним досягненням та миротворчій позиції.

...Попри всі виклики, що стоять перед нами, ми залишаємось оптимістами. Існує могутній історичний цикл утвердження незалежності народів, і нікому не вдасться скасувати невблаганний закон Історії. Президенти і уряди приходять і відходять, а Україна залишається.

Ми віримо у високе призначення України у XXI ст. Ми віримо у молоде покоління українців, незнищенність ідеалів свободи та незалежности. Ми віримо у підтримку світового українства.

В Отаві відбулась конференція „Про модель України"

Учасники програми, промовці та гості конференції „Модель України" в Отавському університеті, Канада.

ОТАВА. – У 2009 році випускники Канадсько-Української Парляментської Програми (КУПП) вирішили організувати ряд наукових конференцій з метою створення нової моделі України та випрацювання оптимальних рекомендацій щодо управління нею („good governance").Учасники та промовці – науковці, дипломати, політики та журналісти, а також випускники КУПП у галузях культури, економіки, освіти, виборів, права, історії та політики.

Перша з серії конференцій „Модель України" відбулася у лютому в Школі міжнародних взаємин університету ім. Джорджа Вашінґтона, США. На ній було розглянуто питання прав людини, історії, культури та політики України.

Друга конференція „Модель України: політика освіти та виборів" відбулася у Отавському університеті 12-13 листопада. Для участи у ній було запрошено доповідачів з України, Німеччини, Портуґалії, США та Канади з метою обговорення освітніх та виборчих питань, а також питань мовної політики та національної самоідентифікації українців.

Відкрив конференцію проф. Домінік Арел, керівник Катедри українознавчих студій при Отавському університеті. З вступними промовами також виступили Посол України в Канаді Ігор Осташ та директор КУПП Ігор Бардин. Ключовим речником першої сесії був Посол Канади в Україні Дж. Даніель Карон. У своїй доповіді він порушив проблеми ведення підприємництва та державного управління в сучасній Україні і труднощі, що виникають у цих галузях. П. Карон також згадав про нещодавню візиту Прем'єр-міністра Стівена Гарпера в Україну, а також про занепокоєння Канади станом демократії, прав людини та свободи слова в Україні.

На першій сесії Отавської конференції, де розглядалися питання освіти в Україні, виступили заступник міністра освіти і науки України професор Ірина Зайцева, д-р Филіс Д. Мітчел з Університету Річмонда, яка читала лекції в Україні протягом 2008-2010 років, та Інна Віріасова з Університету Західнього Онтаріо.

І. Зайцева проаналізувала нещодавно прийняті постанови уряду з питань освіти і запевнила, що багато компонентів Болонської системи будуть реалізовуватись українським урядом, проте національні особливості також братимуться до уваги

Ф. Мітчел була більш критичною щодо діяльности української влади в системі освіти і щодо змін в ній, котрі свідчать про повернення до радянської практики та про ігнорування вимог Болонської системи в Україні.

І. Віріасова доповіла про невизнання закордонних дипломів в Україні через бюрократичну політику.

Протягом другої сесії Роман Ташліцький з Острозької академії висловив думку, що українська вища освіта потребує серйозного реформування. Він також критично відгукнувся про пріоритети уряду, які більшою мірою зосереджені на витрачанні грошей на будівництво спортивних об'єктів, аніж на освіту.

Випускник КУПП Павло Шопін з Луганського університету присвятив свій виступ пріоритетності автономії українських університетів, підкреслюючи, що університетська автономія так само необхідна в Україні, як і демократія.

Айше Меметова, студентка Києво-Могилянської академії, критикувала систему вступу до українських університетів. Вона запропонувала поєднати в процесі прийняття до університетів тестування здібностей та наукових досягнень абітурієнта, з урахуванням особистісних досягнень та інтересів заявників, їхньої мотивації для здобуття наукових ступенів в обраних галузях знань, кар'єрних цілей.

Оксана Тищенко-Монастирська з Інституту мовознавства ім. Олександра Потебні в Києві виступила з промовою про кримськотатарську мову як показник існування етнокультурних груп в Україні.

Андрій Оленюк з юридичного факультету Джорджтавнського університету в США охарактеризував конституційні рамки мовної політики в Україні, підкресливши, що Конституція України передбачає одну державну мову в країні – українську.

Максим Ключар, стипендіят програми Едмунда Маскі в Тексаському університеті, США, підтримав ідею „багатогранного" підходу до вивчення української історії. Така методика спонукатиме українських студентів до критичного мислення, сприятиме власному розумінню та інтерпретації історичних фактів, а не сліпому засвоєнню шкільних підручників, які змінюються з кожною зміною уряду в Україні.

Протягом четвертої сесії конференції було розглянуто питання виборчої політики в Україні. Олег Процик, старший науковий співробітник Европейського центру з питань національних меншин, Німеччина, охарактеризував скрутне становище України в контексті ґльобальних проблем і дійшов висновку, що Україна не потребує реґіоналізації, а є всі підстави для проведення політики національної інтеґрації та консолідації.

Ярослав Ковальчук, докторант університету Алгарве, Портуґалія, проаналізував еволюцію виборчої системи в Україні і підсумував, що ця система потребує реформування з метою відображення сучасної ситуації в Україні. Ярина Кобель з Львівського університету у своєму виступі підкреслила проблеми демократичного управління в Україні у світлі европейських та ґльобальних принципів.

Джеффрі Кунер, оглядач газети „Вашінґтон Таймс", гостро висловив незадоволення політикою Росії щодо України та щодо ставлення російських провідників до України та її державної незалежности. Він наголосив, що українцям необхідно захистити свою самоідентичність як нації та цілісність України як держави.

Промовець зацитував слова Вінстона Черчіля, що „свобода ніколи не є безкоштовною" і закликав молодих українців обрати західній, демократичний, а не проросійський, авторитарний шлях розвитку.

Третю конференцію „Модель України" запляновано провести в Києві восени 2011 року.

КУПП започатковано в 1991 році з метою сприяння розвиткові демократії в Україні. Протягом 20 років ця програма надавала українським студентам унікальну можливість праці в бюрах депутатів канадського парляменту.

На жаль, через відсутність фінансування з боку Української держави КУПП може припинити свою діяльність у 2011 році.

Олександер Паньків,
кординатор КУПП-2010,
Львів

В Лондоні відбувся „День Патріярха“

Учасники „Дня Патріярха“ (зліва): Андрій Гундер, о. Євген Небесняк, Владика Гліб Лончина, д-р Леонід Рудницький.

ЛОНДОН. – 11 і 14 листопада заходами Українського інституту в Лондоні, на спомин Патріярха Йосифа Сліпого (1892-1984), глави Української Греко-Католицької Церкви в 1944-1984 роках, відбувся „День Патріярха“ – щорічне вшанування, започатковане минулого року в його рідному селі Заздрість, Теребовлянського повіту на Тернопільщині, коли у Меморіяльному комплексі ім. Патріярха Йосифа Сліпого відбулася дводенна наукова конференція, яка вирішила проводити такі дні щороку в іншій країні, щоб пам'ять про Патріярха залишилась завжди живою в душах українців по всьому світі.

Вшанування розпочали в приміщенні Товариства „Свята Софія“ в присутності Владики Гліба Лончини, Апостольського адміністратора УГКЦ у Великобританії й Ірляндії.

Андрій Гундер, директор Українського інституту в Лондоні, відкрив торжество і представив доповідачів – проф. д-ра Леоніда Рудницького, члена Національної Академії Наук України, та о. д-ра Євгена Небесняка, відповідального за видавництво „Дон Боско“ в Україні.

Д-р Л. Рудницький у доповіді „Патріярх Йосиф Сліпий у моїх споминах“ розповів про свої зустрічі з Патріярхом в Українському Католицькому Університеті в Римі.

Д-р Є. Небесняк у доповіді „Патріярх Йосиф Сліпий в контексті „Остполітік“ Ватикану“ відтворив одну з болючих сторінок в історії відносин УГКЦ з Ватиканом, коли очільники Римської курії, на початку 1960-их років, відкрили діялог з Православною Церквою Московського патріярхату. Жертвою переговорів мала стати УГКЦ, з чим Й. Сліпий не міг погодитися і виступав проти такої політики.

Під час „Дня Патріярха“ у Катедрі Української Греко-Католицької Церкви в Лондоні 14 листопада промовляє о. Євген Небесняк.

Друга частина „Дня Патріярха“ відбулась у Катедрі УГКЦ в Лондоні 14 листопада, де о. Є. Небесняк під час недільної проповіді представив образ Патріярха Йосифа, який навіть в каральних таборах спромігся на доброчинні діла.

Після Літургії богомольці переглянули документальний фільм про Патріярха.

Д-р о. Євген Небесняк

Відбувся виховний семінар СУМА

ЕЛЕНВІЛ, Ню-Йорк. – 2 жовтня виховники та впорядники Спілки Української Молоді Америки (СУМА) з 11 осередків зібралися на дводенний семінар на оселі СУМА. З вітанням до них звернулася голова Крайової виховної ради СУМА Марія Поліщук.

На семінарі виступили Богдана Волянська, Аскольд Лозинський, Микола Грицков'ян, Віктор Курилик, Даня Наугольник-Лавро. Присутні також переглянули документальні фільми.

Вже традиційною стала мандрівка Україною. Цікаві матеріяли про Слобожанщину представив Ігор Мірчук. Спеціяльні сесії було проведено для молодших учасників семінару – впорядників, на яких виступили Христя Долинюк-

Учасники виховного семінару на оселі Спілки Української Молоді в Америці в Еленвілі, Ню-Йорк.

Одну з сесій семінару проводила Христя Бігун.

Микитин і Катя Куцина. У проведені семінару брали участь також Христя Бігун і Дарка Грицков'ян.

Цього року відбувся обмін учасниками сумівських таборів між Україною та Америкою. Діяна Василик та Іванка Бігун поділилися своїми враженнями з минулого літа. Про нових друзів в Україні розповіли фільми Адріяни Краснянської та Андрія Дрозда. Відбулася виставка виховних матеріялів та практичних робіт, яку організувала Олена Тилко-Галькович. Інші виховники також поділились своїми надбаннями.

Марія Поліщук

МІСТА І СЕЛА УКРАЇНИ

Був княжий град – лишилося примістя

РІВНЕ. – В далекому минулому Муравиця була давньоруською фортецею, мала городище, оточене болотом і водами річки Мельнички. Про джерела її історії цікавий факт подає „Літопис Руський".

Гортаючи документальне джерело, натрапляємо на опис подій 1149 року, на який припадає „початок княжіння у Києві князя великого Юрія, сина Володимира Мономаха, внука Всеволодового, правнука Ярославового, праправнука великого Володимира, що охрестив усю землю Руську".

Муравицю згадано і в наймонументальнішому творі української мемуарної прози XVII-XVIII ст. – літописі Самійла Величка, який разом з літописом Самовидця, літописом Григорія Грабянки й „Історією русів" творить комплекс козацької історіографії.

До книги додано мапу України, що була під польським володінням, складену в першій половині XVII ст. французьким інженером Гійомом Бопланом. На цій мапі як велике містечко позначена Муравиця.

Є згадка про Муравицю і в довіднику Мечислава Орловича „Ілюстрований путівник по Волині" 1929 року: „У 1560 році Муравиця належала Катерині Вишневецькій, дружині графа Богдана Ходкевича. На місці замку Вишневецьких з XV ст. залишилися лише плити".

Про далеку минувшину Муравиці нагадує пам'ятний знак на княжому городищі.

Відомий історик Микола Теодорович в „Історико-статистичному описі церков та приходів Волинської єпархії" за 1890 рік також описує тодішню Муравицю.

А ось увагу археологів Муравиця вперше по-серйозному привернула в 1960 році. Тоді обстежити городище приїхала ленінградська експедиція Інституту археології Академії Наук СРСР під керівництвом Павла Рапорта. Пізніше, у 1965 році, Муравицю досліджувала експедиція Інституту суспільних наук Львова, а також археологічна експедиція Рівненського краєзнавчого музею під керівництвом Богдана Прищепи.

Було розкопано залишки житла, частково заглибленого в землю, крем'яні майстерні, де тогочасні майстри виготовляли знаряддя і зброю з кременю.

Усе це – про Муравицю (раніше Моравицю), одне з найстаріших поселень Волині, яке нині є частиною селища Млинова.

Євген Цимбалюк

ПОСТАТІ

Незаслужено забутий поет

(До 90-річчя від народження Михайла Ситника)

Тримаю в руках пожовклий з роками збірничок віршів майже забутого українського поета Михайла Ситника – „Відлітають птиці", виданий у Німеччині тяжкого повоєнного 1946 року, коли в підрадянській Україні починав лютувати голод.

В цих поезіях вражає все, особливо ж – вірш, присвячений поетовій сестрі Раїсі, яка, ймовірно, залишилась у радянсько-більшовицькому „раю":

Умру, а жить не перестану,
Любов'ю буду вічно тліть…
Важким я колосом устану
Із грудки рідної землі.
Збирать врожай
на поле йтимеш –
І буду я радіти знов,
Що поміж зернами чужими
Ти знайдеш і моє зерно

Що ж знаємо ми про М. Ситника, як поета?

Народився у 1920 році. Протягом 1936-1939 років написав цикл віршів „Тридцять третій", був студентом Київського педагогічного інституту, відвідував курси-конференцію молодих письменників України. Багато його творів вперто не друкували. Він, здається, сумував, нервував й гнівався, але бачив кривду супроти українців й був впевнений, що його „покривджені брати піднімуться за вільну Україну".

У 1941 році 20-річний М. Ситник був співробітником київського журналу „Літаври", від 1943 року опинився на еміґрації. Написав так званий кримський цикл поезій „На березі моря", збірки „Від серця" і „Нові обрії", видані у 1942 році у Василькові, „Відлітають птиці" (1946), віршовану повість „Залізний сторож" (1946), Збірки „Цвіт папороті" та „Катам наперекір", які побачили світ відповідно 1975 та 1998 років, тобто вже після смерти їх автора (1959).

Якраз на слова М. Ситника керівник капели бандуристів ім. Тараса Шевченка Григорій Китастий написав пісню „Лебеді".

Про М. Ситника, який знайшов вічний спочинок у Чикаґо, написав ці зворушливі слова його колеґа Олекса Ющенко:

Десь твоя могила у Чикаго...
Може, цвіт барвінку є на ній,
Може, вітер припада – бродяга,
Там до неї, в стороні чужій,
А якщо той вітер не долине
До землі в далекій стороні,
Знає хай душа твоя, що нині
Випало думками з України,
До горбка твого, злітать мені...

У 1940 році, їдучи з Ташкента до Києва через сталінський СРСР, написав М. Ситник ці гнівні слова:

Я задихаюсь, я хворію,
Собі я місця не знайду, -
Коли ж прокляту цю Росію
Я зрештою вже перейду?
Тупі обличчя все навколо,
І світ увесь поник у млі.
Рабів обідраних і голих
Женуть з Вкраїни москалі.

Передбачив поет і те, що його творчість в совєтській імперії буде заборонена, ідеологічні наглядачі...

...Почнуть обтрушуватись,
пирхать,
Злобою цей папір шкребти, –
І стане їм до болю гірко
Від мого слова й простоти.
Та їм ніколи не прогризти
Той корінь, що і тут, вдалі
Пускає парості врочисто
Із грудки рідної землі.

Олександер Панченко,
Лохвиця, Полтавська область

Хто і з якою метою ...

(Закінчення зі стор. 5)

ють історію – з політичних причин. Це засвоюють і російські дипломати, що працюють в Україні. Колишній Посол Російської Федерації в Україні Віктор Черномирдін, відвідавши у вересні 2007 року Ужгород і зустрівшись з активістами місцевих русинів, згодом на прес-конференції сказав (перекладаю з російської мови): „Русини не розуміють, чому їх не визнають як самостійну націю".

Його наступник на посаді Посла Росії в Україні Михайло Зурабов у червні цього року, наче протопоп московського Патріярха Кирила, висловив своє переконання, що українці та росіяни – „єдиний народ".

Уявляєте собі, щоб Посол Німеччини в Австрії сказав у Відні австрійцям: „Ми, німці й австрійці, – єдиний народ"? Це був би прояв невігластва й безкультур'я. Російські дипломати можуть собі таке дозволити супроти українців, бо за це їх нинішня влада України не дорікне.

Тим часом у вересні цього року Генеральний консул Росії у Львові Євген Гузєєв закликав керівництво Російської Федерації матеріяльно підтримати русинський рух на Закарпатті. Одного з найбільш войовничих провідників русинського сепаратистського руху, священика Української Православної Церкви Московського патріярхату Дмитра Сидора дипломат назвав новим пророком, „подібним до Мойсея"(„Новинар", 28 вересня).

Звідки у російських дипломатів, котрі на службі своєї держави в Україні, така гаряча любов до жменьки аґітаторів русинського сепаратизму?

„Співала би-м даку, сама не знам яку..." – ці слова української народної пісні з-поза Карпат характеризують поведінку комуністів України. З ними, може, було б і цікаво сперечатися, якби вони на ділі доводили, що дбають про інтереси України.

На жаль, українські комуністи – наче той танцюрист, котрому все щось заважає танцювати. Їм заважає незалежна Держава Україна, українська мова як єдина державна в Україні тощо. Натомість комуністам дуже зручно бути в спілці з олігархами Партії Реґіонів, яких вони раніше таврували як п'явок трудящого люду.

V конґрес Комінтерну, що проходив улітку 1924 року у Москві, присвятив увагу комуністичному рухові в тодішній Чехословаччині. Делеґати конґресу засудили спроби творення в Чехо-Словацькій Республіці єдиного чехословацького народу.

В резолюції виразно зазначено, що, крім чехів та словаків, у ЧСР живуть національні меншини, в тому числі – українська в тодішній Підкарпатській Русі та на Пряшівщині, що в межах Східньої Словаччини. Про русинів як окремий народ делегати конґресу і не згадували.

Тепер комуністи співають інакшої. Ось депутат Верховної Ради від Комуністичної партії України Олександер Голуб став на захист неіснуючої на Закарпатті русинської мови. 30 вересня він зареєстрував у Верховній Раді законопроект „Про внесення доповнення до Закону України „Про ратифікацію Европейської хартії реґіональних мов меншин", в якому запропонував включити до переліку 13 мов, що потребують в Україні захисту, також „русинську мову".

Котру? Ту, якою розмовляють русини в Сербії, чи ту, яку нашвидкоруч кодифікували в Словаччині? Чи мова йде про говірку закарпатських українців, що є діялектом української мови? Скільки ж тоді буде русинських мов?

Комуніст О. Голуб зустрічався з людьми в Ужгороді, Мукачеву, їздив по селах Закарпаття, і русинські провідники запевнили його, що в світі живе приблизно 2 млн. русинів, які розмовляють своєю рідною мовою. Фантастична цифра з вулиці, яку повторює нардеп-комуніст. Осіб, котрі вважають себе русинами, треба захищати, констатував О. Голуб і повідомив, що вже підготував проєкт постанови Верховної Ради „про визнання русинів як окремої національности".

Законодавчі ініціятиви комуністів в Україні – це підтримка тих російських політичних кіл, що шукають у Карпатах своїх „русскіх" пращурів, бо зацікавлені в послабленні України як держави. Москва прагне цілковитого контролю над комунікаціями (чотири шосейні, три залізничні дороги, трансевропейські електролінії, газопровід, нафтопровід), що ведуть через Закарпаття і через які Росія розпродує ресурси здохлого СРСР. Для цього потрібно створити своє „русинське лобі", дати комусь і з місцевих ренеґатів нагрітися.

Йдеться про те, як писав вчений секретар Інституту літератури Національної Академії Наук ім. Т. Шевченка О. Мишанич, „щоб на Закарпатті не було єдиного українського народу, а були лише слуги при великій дорозі". Для цього треба підтримувати русинський сепаратизм.

А безхребетники – комуністи України – це випробовані й надійні коляборанти, які завжди й охоче допоможуть.

СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

До історії сталінського терору щодо лікарів в Україні

Ярослав Ганіткевич

Історії терору комуністичного режиму в СРСР проти українського народу присвячено багато праць як в Україні, так і в світовій літературі. Почавши від дослідження Роберта Конквеста, досить широко висвітлено спланований комуністичним режимом геноцид 1932-1933 років в Україні. З'явилося немало публікацій про „розстріляне відродження" – масове вбивство українських літераторів, письменників, поетів, мистців, бандуристів. В той же час немає фактичних матеріялів про масові репресії щодо окремих професіоналів, зокрема щодо найбільш гуманної у світі професії – лікарів.

Після розпаду СРСР в Україні розсекречено архіви НКВД і КҐБ. В усіх областях створено спеціяльні групи, які досліджують архівні матеріяли про репресованих і реабілітованих осіб та публікують їх у книгах „Реабілітовані історією".

В УРСР тільки протягом 1937-1938 роках арештовано 267,579 осіб, з них засуджено до розстрілу 122,237 осіб. Це був організований комуністичною партією масовий терор, подібного якому не знає світова історія.

Можна виділити три етапи цього терору щодо лікарів: репресування лікарів усіх національностей, всіх ланок і рівнів у 1919-1953 роках; репресування українських професорів і викладачів медичних інститутів, видатних вчених европейського рівня у 1928-1941 роках; справа лікарів, зфабрикована за особистою вказівкою Йосифа Сталіна у 1951-1953 роках проти лікарів кремлівської лікарні та інших, в тому числі й українських лікарів – з звинуваченням їх у намаганні вбити керівників Комуністичної партії.

Репресії проти лікарів почалися зразу ж з вторгненням більшовиків в Україну і поваленням Української Народної Республіки.

В процесі довготривалої пошукової праці вдалося зібрати відомості про 941 репресованих за політичними мотивами в 1919-1951 роках і згодом реабілітованих лікарів та інших медичних працівників України.

Детально вдалося проаналізувати матеріяли про 622 лікарів, серед яких було 467 чоловіків і 154 жінок. Чоловіків-лікарів репресували значно частіше, ніж жінок-лікарок. Серед жінок була група, яку в судових документах називали „жінки зрадників батьківщини", – лікарки, яких чоловіків засудили „за зраду батьківщини". Таким лікаркам, як правило, виносили вирок – вісім років ув'язнення в концтаборах.

Найчастіше арештованих засуджували за 54 статтею Кримінального кодексу УРСР – за звинуваченнями у контрреволюційних злочинах, зраді батьківщини, контрреволюційній пропаґанді і аґітації, недонесенні (!) про контрреволюційний злочин.

Серед репресованих були люди різних поглядів і різних сфер діяльности, від сільських лікарів, лікарів поліклінік – до професорів, директорів науково-дослідних і кадрових медичних інститутів, міністрів охорони здоров'я.

За віком репресовані лікарі поділялися на такі групи: до 30 років – 66 осіб; 31-40 років – 201; 41-50 – 232; 51-60 років – 97; старші за 61 рік – 26. Репресіям підлягали лікарі всіх вікових груп.

Рішенням судових органів або „особливих нарад", військових трибуналів, „двійок" і „трійок" 142 лікарів було засуджено до найвищої міри покарання і розстріляно. В числі розстріляних – два наркоми охорони здоров'я УРСР – Семен Канторович (1937) і Григорій Камінський (1938), директори медичних інститутів Києва і Харкова: Степан Коршун (1930), Семен Златогоров (1930, помер в ув'язненні), Григорій Радченко (1931), Дмитро Ловля (1938), директор Інституту мікробіології Іван Ручко (1937). 337 лікарів засуджено до різних термінів утримання в сталінських концентраційних таборах.

До 20 або 25 років утримання в концтаборах засуджено 22 невинних лікарів. Десятки лікарів загинули до суду від допитів і тортур. З числа заарештованих лікарів лише 126 осіб звільнено, справу припинено „за відсутністю доказів" (хоч реальних доказів вини не було в усіх 622 випадках арешту лікарів). Після 1955 року усіх цих лікарів реабілітовано, в числі інших жертв репресій тоталітарного режиму. Такого масового знищення лікарів своєї держави не знає історія народів.

В числі репресованих в Україні лікарів є представники 17 національностей: українців – 278, росіян – 109, євреїв – 134, німців – 26, поляків – 24, білорусів – 10, греків – 10, вірменів – п'ятеро, болгарів – четверо, литовців, латвійців, угорців, азербайджанців – по двоє, молдаванів, грузинів, чехів, татарів – по одному .

Українці становили близько половини усіх репресованих лікарів – більше, ніж репресовані росіяни і евреї разом узяті. Середній термін позбавлення волі був найбільшим в українців-лікарів. До 20-25 років концтаборів засуджено 19 українців, одного росіянина і двох євреїв.

В цьому наступі на українських вчених-медиків протягом 1928-1941 років розстріляно, заслано в концтабори або звільнено з праці понад 50 провідних українських вчених, насамперед з медичних інститутів Києва і Харкова.

Це були репресії, спеціяльно спрямовані проти українців, лікарів-учених, які почали в роки української незалежности (1917-1921) розвивати українську медичну науку і практику. Вони були шанувальниками української мови, прагнули формувати українську медичну науку як частину української культури, навчати у вищих школах рідною мовою. Вони мали своїх учнів, готували аспірантів і докторантів, видавали наукові монографії і підручники українською мовою, започаткували розвиток українських національних наукових шкіл. Багато з них співпрацювали з европейськими науковими центрами, бували в провідних наукових лябораторіях Европи, брали участь в міжнародних медичних конґресах, публікували свої праці в европейських журналах.

Їх знищили лише за те, що вони були українськими вченими. На їх місце присилали осіб іншої національности, переважно з Росії. Нові керівники зразу ж переводили навчальний процес на російську мову, міняли напрямок наукових досліджень, вилучали українські підручники і монографії своїх попередників, забороняли їхні праці.

Українські вчені, їх наукові школи, були приречені режимом на повне знищення. Майже всі їхні імена і науковий доробок в УРСР були заборонені. Широко висвітлено у світовій літературі „справу лікарів" – коли незадовго до своєї смерти 1953 році Й. Сталін звинуватив дев'ять кремлівських лікарів-професорів (з них шість євреїв) у змові з метою отруїти і вбити радянських керівників. В жовтні 1952 року Й. Сталін дозволив застосовувати до арештованих лікарів „заходи фізичного впливу" – тортури.

Дослідники цього періоду відзначають, що Й. Сталін погано почувався після перенесеного інсульту, а допомога лікарів була неефективною. Поради перебувати в спокої, не турбуватися справами він сприймав як спроби відсунути його від керівництва країною.

За деякими даними, Й. Сталін готував наказ провести показову страту „лікарів-вбивців" на Красній площі, депортувати євреїв з центральних районів СРСР до Сибіру. Але за кілька днів до початку суду диктатор помер, справа розпалася. В квітні 1953 року постановою центрального комітету Комуністичної партії усіх 36 арештованих реабілітовано. Звільнено також арештованих в Україні лікарів. Дивно, але ні в одній з численних публікацій про „справу лікарів" не згадується, що Й. Сталін вже раніше, у 1929 році, ініціював справу про „медичний терор" українських лікарів-професорів, звинувачував їх у намаганні вбивати комуністів. Восьмеро вчених було розстріляно.

Українська та світова громадськість широко поінформована про цю сталінську „справу лікарів", в якій не було ні одного засудженого, але майже нічого не знає про вбивство майже тисячі лікарів радянської України, про розстріли київських і харківських професорів-медиків. Основна причина тому – колишня бездержавність України, пригнічене становище української нації. Не було держави, яка захищала б своїх громадян, тоді як про арештування Й. Сталіним лікарів-євреїв єврейська спільнота зразу ж підняла широкий розголос у всьому світі.

Прийшов час, що світ повинен бути поінформований про масове репресування комуністичним режимом лікарів в Україні.

Про автора:

Ярослав Ганіткевич – професор Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького, член Міжнародного товариства істориків медицини, автор понад 400 наукових праць, дійсний член Наукового Товариства ім. Шевченка.

Книжки, надіслані до бібліотеки „Свободи"

Алла Атаманенко. „Українське історичне товариство: ідеї, постаті, діяльність (1965-1991)" у монографії на тлі розвитку світової та української історичної науки висвітлюється діяльність Українського історичного товариства, заснованого в США у 1965 році. Видавництво Національного університету „Острозька академія", Острог, 2010 рік.

Єпископ Михаїл Гринчишин, ЧНІ. „Золотий ювілей Апостольського екзархату для українців у Франції, країнах Бенілюксу та Швайцарії" 1960-2010. Фундація „Андрей". Видавничий відділ „Артос", Львів, 2010 рік.

Степан Гелей. „Ілля Витанович: науково-педагогічна та громадська діяльність". У книзі висвітлено життєвий шлях визначного українського вченого І. Витановича (1889-1973). Уперше в українській історіографії на основі значної кількости джерел та літератури проаналізовано його праці з історії України, соціології, історії економічної думки, теорії та історії української кооперації. Видавництво „ЛКА", Львів, 2010 рік.

Володимир Рожко. „Преосвященний Паїсій, єпископ Савт-Бавнд-Брукський", історико-краєзнавчий нарис. Книга написана на основі першоджерел, надісланих авторові ще за життя самим Владикою Паїсієм (Василем Іващуком). Видавництво ВАТ „Волинська обласна друкарня", Луцьк, 2010 рік.

Редакційна колеґія. „Борітеся – Поборете!", пропам'ятна книжка з нагоди відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові в Сиракюзах. Друкарня „Компютопрінт", Кліфтон, Ню-Джерзі, 2010 рік.

Володимир Винниченко. „Щоденник", том третій, 1926 -1928. Цей том записів видатного українського політичного діяча, прозаїка, драматурга і художника – довгоочікуване продовження двох попередніх книг, що виходили друком в Едмонтоні 1980 рік і 1983 рік. Видавництво „Смолоскип", Київ-Едмонтон-Ню-Йорк, 2010 рік.

Святослав Караванський. „Книга-журнал одного автора". Книга містить поезію, прозу, переклади, мовознавчі статті, гумор та ін. Видавництво „БаК", Львів, 2010 рік.

Українське історичне товариство. „Український історик" том XLVI, журнал Українського історичного товариства за 2009 рік містить матеріяли присвячені 45-річному ювілею УІТ та української історіографії. Ню-Йорк-Київ-Львів-Острог- Торонто-Париж, 2009 рік.

СПОРТ

Новини з спортового Товариства „Чорноморська Січ"

Перемога дружини копаного м'яча

„Чорноморська Січ" – „Айкон С. К." – 4:0

ЮНІОН, Ню-Джерзі. – В чергових змаганнях чемпіонату супердивізії „Гарден стейт сакер Ліґи", які відбулися 21 листопада на площі „Біртемпел", перша дружина „Чорноморської Січі" здобула перемогу над „Айкон С. К." вислідом 4:0.

В перших хвилинах зустрічі гості провели кілька швидких рейдів в напрямі воріт господарів, в яких воротар енерґійно ліквідував небезпеки. У кінцевій фазі гри, перед перервою, „січовики", в свою чергу, провели кілька продуманих акцій, одну з яких закінчили ґолем, що його здобув Дідір Лоаза.

Протягом другої половини гри „січовики" мали перевагу. Три чергові ґолі здобули Ваган Мартиросян – на 65-ій хвилині, Дмитро Терещук – на 74-ій і Данило Левицький – на 82-ій хвилині.

Як завжди, надійно грали Андрій Панас, Петро Касіяненко, Андрій Кудрик і Андрій Мандзій, Марко Ґординський, Микола Куцина, Лесь Миськів, Степан Колодій, Анатолій Сен. Провідник – Микола Гординський, граючі тренери – А. Панас і Гриць Сергіїв.

„Січовики" в турнірі з відбиванки

Згідно з добрими традиціями, в Товаристві „Чорноморська Січ" виявляють значну активність дівчата і хлопці у відбиванці, в якій в історії „Ч. Січі" її дружини домінували на терені другого району Американської волейбольної асоціяції. Ряд колишніх провідних змаґунів стали тренерами і виховують нові кадри, що вже виступають на американських аренах.

21 листопада дві юнацькі дружини „Ч. Січі" виступили (вдруге цього сезону) на американському турнірі. Цим разом дружина 18-річних гравців змагалася в групі однолітків і закінчила турнір на третьому місці. На початку юні „січовики" перемогли клюб „Паверзон" (25:18, 25:11), потім – „Тінек ВК" (25:18, 25:22), але зазнали поразки в грі з клюбом „Паверзон Сіньйорс" (23:25, 28:30) і „Норд Джерзі ВК" (25:23, 23:25, 11:13).

В дружині виступали Адріян Іваськів, Назар Гавриш, Лесик Сизоненко, Тома Мандич, Данило Максимович, Христіян Паті, Матій Бентлій, Марко Завадівський, Микола Паславський. Тренери: Олесь Гладкий, Михайло Завадівський, Богдан Іваськів.

Омелян Твардовський

Ліґа чемпіонів: переміг „Шахтар"

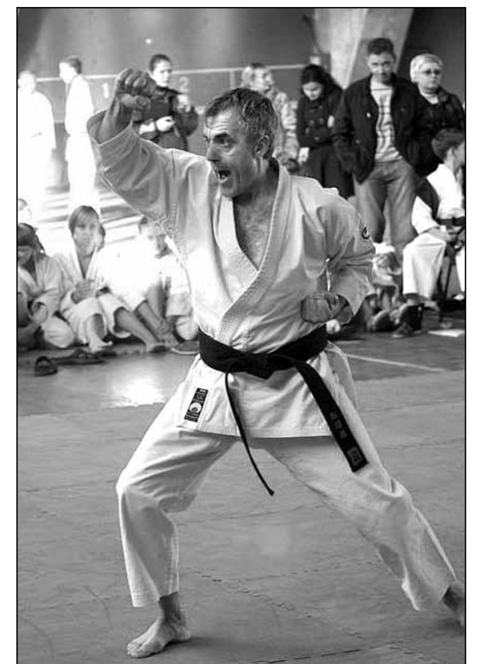
„Партизан" – „Шахтар" 0:3

23 листопада в Белґраді, Сербія, на стадіоні „Партизан" донецька команда „Шахтар" з рахунком 3:0 перемогла сербську комадну „Партизан" в змаганнях Ліґи чемпіонів Европи і набрала 12 точок та за одну туру до закінчення групового турніру. Команда посіла перше місце в групі і має шанс грати в 1/8 фіналу.

Ґолі у грі з „Партизаном" забили Тарас Степаненко, Родріґес де Сільва Жадсон, Алвес да Сільва Едуардо. Останню гру в групі і в цьому році „Шахтар" проведе у себе вдома проти команди „Браґа" (Портуґалія).

Змагання у Лізі Европи продовжують українські команди „Динамо" (Київ), „Карпати" (Львів) і „Металіст" (Харків). *(„Чемпіон")*

Змагання з карате відбулися у Львові

Майстер-клясу проводить Станіслав Голубець – керівник Смілянської міської організації Всеукраїнського об'єднаня „Свобода", який зайняв у Львові перше місце серед спортсменів віком понад 40 років.

Фото: Анатолій Науменко

ЛЬВІВ. – Фінальні змагання за чашу України серед клюбів з карате відбулися 13-14 листопада у Львові. У них взяли участь 150 спортсменів з 10 клюбів Києва, Миколаєва, Білої Церкви, Макіївки, Чернігова, Дніпропетровська та ін.

Переможцем став Смілянський спортивно-оздоровлювальний клюб „Будокан" (керівник Анатолій Науменко). Друге місце виборов львівський клюб „Самурай" (керівник Назарій Вітер), третє – команда з Києва (Георгій Сільвестров).

Каратисти з Сміли завдячують перемогою наставникові з цього виду спорту А. Науменкові – майстрові спорту міжнародної кляси, тренерові вищої категорії, судді міжнародної категорії, чемпіонові Европи.

Олександер Вівчарик

Виставка з музейних запасників

ЧЕРКАСИ. – В обласному краєзнавчому музеї на початку листопаду відкрилася виставка предметів народного побуту, яку підготували Заслужений працівник культури України Тетяна Кайдалова та старший науковий співробітник відділу етнографії Марія Хоменко.

Усі експонати відібрані у запасниках музею. Це скрині з петриківським розписом початку XX ст. з Городищенського та Чигиринського районів, рушники, поштові картки з краєвидами тих часів та сценами побуту українців. Є також картини невідомих художників з сценами гулянь та свят в Україні в ті часи.

На виставці відвідувачі відразу ніби потрапляють в світ своїх дідів та прадідів. Особливо зацікавлені нею школярі та студенти.

Черкаський музей – один з найстаріших музеїв в Україні. Заснований він був в травні 1918 року з ініціятиви місцевого осередку „Просвіта" і вчителів міста. В травні 1985 року було зведено нову будівлю для музею.

В музеї налічується понад 140 тис. експонатів. Та і колектив тут складається з ентузіястів. На ту невелику платню випадкові люди не затримуються. За словами директора музею Алли Кушнір працівники з цих експонатів організовують часті і різноманітні виставки.

Олександр Костирко

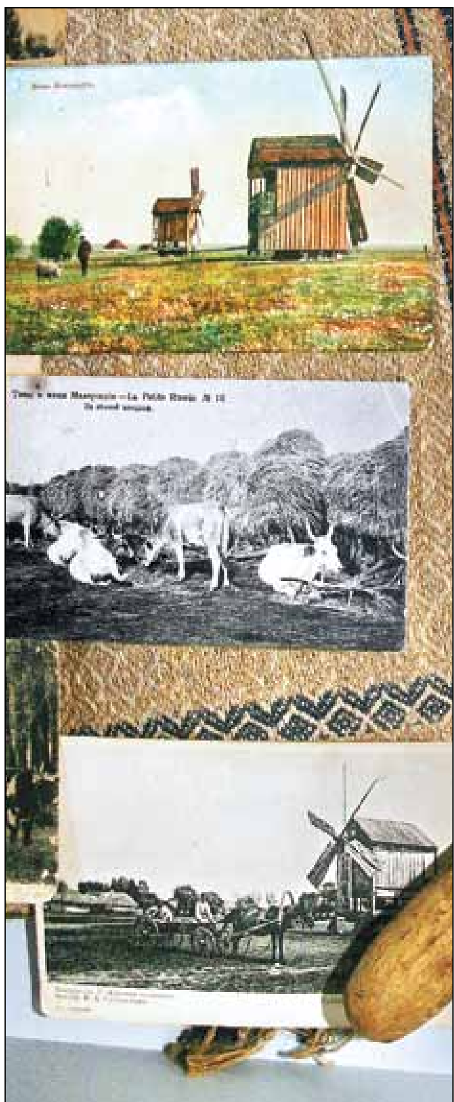
Скриня з петриківським розписом.

Черкаський обласний краєзнавчий музей.
Фото: Олександр Костирко

Розмальовані тарелі.

Поштові картки минулих століть.

В першу річницю смерти св. п. Ярослава Кривого

3 грудня минув один рік від того дня, коли відійшов у вічність, по тяжкій і довгій недузі, заслужений і непересічний член дітройтської громади св. п. Ярослав Кривий. Своєю постійною працею для добра громади він заслужив особливу пошану під час життя і після смерти. Найвлучніше сказав про це парох церкви св. Йосафата у Ворені о. Маріо Дацишин на Панахиді: „Найкращим виявом признання для покійного є численна участь присутніх у Панахиді та численні промовці, що виступили з прощальними словами. Ми дякуємо Богові, що дав нам таку людину, якою був покійний Ярослав Кривий".

На Панахиді виступили також промовці від Пласту в Дітройті і куреня „Чорноморці", Братства дивізійників, ряд його приятелів.

Моє знайомство з Я. Кривим і наша стежка товаришування почалися понад 60 років тому, коли я пізнав його при спільній праці в різних організаціях для молоді, громади і України. Наш перший контакт був при праці в Пластовій станиці, а опісля – в пластовому курені „Чорноморці".

Від перших днів перебування в Дітройті Я. Кривий поринув у пластову і громадську працю. Найкращим доказом цього є список різних постів, які він займав на еміґрації. В Пласті він був головою ініціятивної групи в Нюрнберґу та новацьким і юнацьким виховником, в Дітройті – кошовим, станичним скарбником, головою та кількаразовим членом станичної ради, головою комітету з відзначення 30-ліття станиці, комендантом пластового табору та головою осередку праці старших пластунів, активним в курені „Чорноморці".

В дітройтській громаді він був головою Братства колишніх вояків 1-ої Української дивізії, членом управи Українського Конґресового Комітету Америки, заступником голови Патріярхального товариства, головою окружної ради „Провидіння", членом управи Спілки Української Молоді, скарбником комітету з придбання оселі „Діброва", членом управи Асоціяції діячів української культури, членом академічного товариства „Обнова".

Крім професійних і родинних обов'язків, співав в хорі „Трембіта" та в хорі церкви Непорочного Зачаття.

Я. Кривий був великим шанувальником і збирачем книжок, придбав велику бібліотеку.

Я. Кривий народився 5 травня 1927 року в селі Волківці Чортківського району, Тернопільська область. Він був сином дяка Волківської церкви, великого патріота і націоналіста, члена Організації Українських Націоналістів, якого поляки часто арештовували. Я. Кривий ходив до Чортківської гімназії, а в 1943 році став членом Української дивізії і служив у Словаччині і Австрії, де при кінці війни потрапив в полон, в якому був півтора року. Після звільнення жив в таборі в Авгбурґу, де закінчив гімназію, і в 1949 році приїхав до Дітройту. Після студій в „Lawrence Institute of Technology" працював в інженерному відділі фірми „Каділяк" та інших інженерних фірмах.

У 1990 році спромігся розшукати родину. яку совєти вивезли на Сибір. Тільки після смерти Сталіна вони повернулися додому. Родина Кривих в Дітройті пережила велику і болючу втрату в 2002 році, коли передчасно помер син Зенко.

Покійний Я. Кривий залишив горем прибиту дружину Віру, доню Дарцю та сина Нестора, 22 внуків.

Дружина Віра Крива, відома поетеса, написала вірш про смерть свого чоловіка, який за її згодою подаємо разом з цим дописом.

Любомир Гевко

Сторіночка мого життя

Господь забрав, більше нема.
Сторіночка мого життя.
Всього було у ній доволі
Та були й дві щасливі долі.
Був теплий усміх, добрі очі,
Щоденно разом дні і ночі.
І розуміння, сприйняття,
І спільний погляд на життя.
Твої ласкаві, теплі руки,
Вірність взаємин, біль розлуки
Хіба лишилася мені.
І згадка про прожиті дні.
Прости, бо я колись не знала:
Ти був найкраще, що я мала.
Сторіночко мого життя!
Господь забрав – більше нема.

Віра Крива

Св. п. Ярослав Кривий

Ділимося сумною і болючою вісткою з рідними, приятелями та знайомими, що 8 серпня 2010 р. несподівано відійшов у вічність на 88 р. життя

св. п. ФРАНКО БЕНКО

нар. в с. Поруби, Яворівського р-ну на Львівщині.

Покійний Франко був патріотом України, активним церковним і громадським діячем, незалежно від місця проживання: чи Німеччина, де працював на примусових роботах, чи Венесуеля, де прожив 6 і пів року, чи Парма (Огайо), де прожив більшу половину свого життя. Зібрав і вислав понад 12 тис. дол. на відбудову і будову нової церкви у м. Яворові, зібрав понад 400 фелонів і 50 чаш та інших церковних речей для відродження Української Католицької Церкви на Галичині і для відкриття нових парафій по всій Україні. Вислав багато цінних книг до Львівського університету ім. І. Франка. Опікувався сиротинцями.

Залишив у глибокому смутку:

дружину – Евгенію Бенко і її сестру Ірину Мулявко
сина – Івана з дружиною Катериною та їх донькою Джантел
онука – Андрія з дружиною Кортні та їх донькою Анджелікою і сином Захарієм
брата – Михайла з дружиною Ольгою та їх донькою Оксаною і сином Миколою та їх онуками, що проживають в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Шановні читачі!

Висилаючи до „Свободи" спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

Редакція

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

Ділимося сумною вісткою з родиною, друзями і громадою,
що в середу, 24 листопада 2010 р. відійшла у вічність
на 86-му році життя наша найдорожча
МАМА і БАБЦЯ

св. п. НЕОНІЛЯ ВИНЯРСЬКА
з дому Неля Лощенко

нар. 1924 р. в Україні.

Довголітня членка 12-го Відділу СУА, член ОМУА, відділ у Філядельфії.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 4 грудня в Українській католицькій церкві св. Андрія в Пармі, Огайо, де і була похована на Українському цвинтарі поруч мужа д-ра Сергія і Мами.

У глибокому смутку залишені:

сини - АНДРІЙ з дружиною СУЗАННОЮ
- ЮРІЙ з дружиною ШЕРЕЛ
- ДАНИЛО
внуки - МИХАЙЛО і КАТЕРИНА
кузинки - ГАЛИНА КІС з родиною в Канаді
- ІРЕНА ЛЕВИЦЬКА в Бельгії
- ОЛЯ ЛОЩЕНКО в Німеччині.

Вічна Її пам'ять!

Замість квітів просимо жертвувати на Український Музей в Ню-Йорку або на сироти в Україні.

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок,
22 листопада 2010 р. на 80 році життя відійшла
у Божу вічність наша найдорожча
Дружина, Мама і Бабця

св. п. ІРЕНА СОФІЯ КУЗЬМА
з дому ОКОЛІТА

Народилася покійна Ірена 23 березня 1930 р. біля Бродів в Західній Україні.

В часі війни родина Ірени опинилася в Інсбруці в Австрії, а пізніше в Америці. В 1950 р. у Філядельфії Ірена запізналася і одружилася з інж. Григорієм Кузьмою, де народилися троє дітей – Марійка, Зеня і Григорій, а дальше в Пасейку, Н. Дж. народилась наймолодша донька Марта. Від 1969 р. до 2007 р. Ірена з мужем жили біля озера Шонґам, Н.Дж. і в 2007 р. перенеслися до Портланду, Мейн. Покійна була членкою Союзу Українок Америки і виховала своїх дітей в національно-християнському дусі.

Залишилися у смутку:

муж – інж. Григорій Стефан
дочка – Марійка з мужем Джералдом Сабатіно
дочка – Зеня з мужем Борисом Ткачем
внук – Олександер Григорій
син – Григорій Юрій
внучки – Ідит, Ірена, Ребека, Абиґейл
дочка – Марта
та ближча і дальша родина Околітів, Сохорів, Кузьмів, Медицьких, Квасовських та друзів, знайомих і рідних у США, Канаді та Україні.

Вічна Її пам'ять!

Родина дякує о. Ярославу Налиснику за похоронні відправи, які відбулися в середу, 24 листопада 2010 р. в католицькій катедрі в Портланд, Ме.

В 40-ий день смерти св. п. Ірени Кузьми
буде відправлена
Служба Божа в четвер, 30 грудня 2010 р. о год. 4-ій по пол.
в Українській католицькій церкві Христа Царя в Бостоні.

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями
та Знайомими, що з волі Всевишнього відійшла у вічність
20 листопада 2010 р., на 97-му році життя, наша дорога
Тета, Племінниця та Кузинка

св. п.
Ірина Марія Кашубинська

нар. 14 листопада 1914 р. в Угринові, Сокальського повіту в Україні.

Невтомна працівниця на церковній і народній ниві в Ню-Йорку і Клівленді. Довголітня членка СУА, колишня голова Округи і 33 Відділу в Пармі, Огайо.

Похоронні відправи відбулися 24 листопада 2010 р. в Українському католицькому соборі св. Йосафата в Пармі, Огайо. Тіло поховане на кладовищі свв. Петра і Павла, біля сестри Стефи і шваґра Романа Цегельських.

Залишені в смутку та скорботі:

сестрінки – опікун Роман Цегельський
похресник Ігор Цегельський з дружиною Варкою
кузинки – Віра Смулка-Лащик з родиною
похресниця Оксана Кіпа з чоловіком Альбертом і синами
похресниця Мотря Томків з чоловіком Богданом
і донькою Лідунею
кузинка – Дьодя Брехун з родиною
кузини – з Карпяків, Кашубинських, Смулків, Лисків, Шараневичів з родинами
ближча та дальша родина в Україні, Америці й діяспорі.

Вічна Її пам'ять!

Замість квітів на могилу просимо складати добровільні датки на цілі СУА.

Ділимося сумною вісткою що в суботу,
30-го жовтня 2010 р. після довгої та важкої недуги,
заосмотрена Найсвятішими Тайнами, упокоїлася в Бозі
на 98-му році життя наша найдорожча та незаступима
МАМА, БАБЦЯ і ТЕТА

св. п. НЕОНІЛЯ КУЗИЧ
з Лісевичів

нар. 14 серпня 1913 у Заліщиках в Україні.

Залишила у глибокій скорботі:

сина – ЮРІЯ з дружиною ТАНЕЮ
доньку – МАРІЧКУ з чоловіком РОСТИСЛАВОМ СМИКОМ
внуків – МОТРЮ КУЗИЧ
– РОСТИСЛАВА СМИКА
– МАРКІЯНА КУЗИЧА
– АДРІЯНА КУЗИЧА
– ЛАДУ СМИК
сестрінку – сестру ІРИНЕЮ Ч.С.В.В.
сестрінка – ЯРОСЛАВА ГАНКЕВИЧА з дружиною МАСЕЮ, дітьми та внучкою
та родину в ЗСА, Канаді, Англії, Україні і Польщі.

ПОХОРОН відбувся в середу, 3-го листопада 2010 р. у соборі свв. Володимира й Ольги в Чікаґо, Ілл. Тіло спочило на цвинтарі св. о. Миколая у Чікаґо, Ілл.

ДОРОГІ ЧИТАЧІ!

Висилаючи посмертні оголошення, просимо подавати числа своїх телефонів.

Оголошення можуть бути оплачені кредитовими картками:
VISA, MASTER CARD або AMERICAN EXPRESS